

Obsah :

Úvod	2
1. Identifikační údaje o mateřské škole	3
2. Obecná charakteristika školy	5
2. 1 Velikost školy, počty tříd	5
2. 2 Charakter budovy, okolí školy	5
3. Podmínky vzdělávání	7
3. 1 Věcné podmínky	7
3. 2 Životospráva	8
3. 3 Psychosociální podmínky	9
3. 4 Organizace	10
3. 5 Řízení školy	13
3. 6 Personální a pedagogické zajištění	14
3. 7 Spoluúčast rodičů	15
3. 8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	16
3. 9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	19
4. Organizace vzdělávání	20
4. 1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd	20
4. 2 Charakteristika jednotlivých tříd	21
5. Charakteristika vzdělávacího programu	24
5. 1 Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy	24
5. 2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů	25
6. Vzdělávací obsah	26
6. 1 Integrované bloky	26
6. 2 Přehled jednotlivých integrovaných bloků	27
6. 3 Konkrétně rozpracované jednotlivé integrované bloky	31
6. 4 Nadstandardní aktivity mateřské školy	57
7. Evaluační systém	58
7. 1 Systém evaluace mateřské školy.....	59
7. 3 Hodnocení vzdělávacích a vývojových pokroků dětí	60
8. Seznam použité literatury	61

Úvod

Náš Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále jen ŠVP PV) nese název:

„Barevná školka plná pohybu, aneb chceme si v naší školce hrát, vše poznávat a prožívat“

Při tvorbě ŠVP PV jsme vycházeli z konkrétních podmínek mateřské školy a ze spolupráce s naší základní školou. Využili jsme výsledků z analýzy předešlého projektu. Snažili jsme se týmovou prací vytvořit dokument, ve kterém budeme mít možnost se přizpůsobit, měnit, nebo nově vytvářet situace, podmínky pro zefektivnění cílů pro předškolní vzdělávání.

ŠVP PV, který jsme vytvořili, je tedy otevřeným pracovním dokumentem, který se bude aktuálně přizpůsobovat měnícím se podmínkám a situacím. Bude dále rozpracován do třídních vzdělávacích programů jednotlivých tříd.

Tento program byl projednán a schválen na pedagogické radě a provozní poradě. Tím se stal povinným dokumentem pro pedagogické a provozní zaměstnance školy.

Motto školy :

„Dětství je studna, ze které čerpáme celý život“.

1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání - „Barevná školka plná pohybu, aneb chceme si v naší školce hrát, vše poznávat a prožívat“

Název školy : Základní škola a Mateřská škola Krupka, Teplická 400

Sídlo mateřské školy : Hamry 602, 417 41 Krupka

Celková kapacita školy : 100 dětí

Provoz : od 6:00 do 16:00 hodin

IČO : 60 232731

IZO : 107 569 639

REDIZO : 600 984 639

Kontakty :

Telefon ZŠ : + 420 417 861 136

Telefon MŠ : + 420 417 861 128

Web : www.mskrupka.cz, či www.zskrupka.cz

E-mail : skola@zskrupka.cz

E-mail : tomas.liska@zskrupka.cz / veronika.helebrantova@zskrupka.cz

Ředitel školy : Mgr. Tomáš Liška

Statutární zástupce MŠ : Veronika Helebrantová

Vedoucí stravování : Lída Moravcová

Zřizovatel školy :

Název : Město Krupka

Sídlo : Mariánské náměstí 22, 41742 Krupka

IČO : 00 266 418

Telefon : +420 417 803 103

Web : www.krupka-mesto.cz

Zpracovatelé ŠVP PV : kolektiv pedagogických pracovníků MŠ Hamry

Číslo jednací:.....

Datum vydání : 29.8.2018

Platnost ŠVP PV: od 30. 09. 2018 do 31. 08. 2022

2. Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy, počty tříd

Provoz mateřské školy byl zahájen 30. srpna 1985 jako závodní mateřská škola n.p. Šroubárna Krupka, kterou byla do 31. prosince 1990. Od 1. ledna 1991 je zřizovatelem město Krupka. Od 1. ledna 2003 se mateřská škola stala součástí Základní školy Krupka, Teplická 400 a je jejím odloučeným pracovištěm.

Předškolní vzdělávání je nyní organizováno ve čtyřech třídách, které jsou naplněny v souladu s hygienickými normami a výjimkou povolenou zřizovatelem školy do počtu 25 dětí na třídu. Celková kapacita školy je 100 dětí. Na jedné třídě slouží vždy 2 pedagogičtí pracovníci, kteří se střídají dle služeb (ranní, odpolední). Počet pedagogických pracovníků na mateřskou školu je 8. Dále má škola dvě kuchařky, dvě uklízečky a jednoho školníka.

2.2 Charakter budovy, okolí školy

Budova mateřské školy je umístěna na kraji klidného městského sídliště Hamry, v dosahu příměstské autobusové dopravy a je dobře přístupná i osobním automobilem. Rozloha pozemku, na kterém je mateřská škola postavena, je celkem 1 hektar. Školu tvoří dvě budovy panelového typu, které jsou propojeny spojovací chodbou.

První budova je dvoupatrová a jsou zde umístěny celkem čtyři třídy. 1. třída „**Sluníčka**“ a 2. třída „**Berušky**“ se nacházejí v přízemí vlevo a vpravo od spojovací chodby. 3. třída „**Muchomůrky**“ a 4. třída „**Žabky**“ jsou umístěny v prvním patře vlevo a vpravo od spojovací chodby. V každém patře (u každé třídy) je šatna pro děti, umývárna se sprchovým koutem a sociálním zázemím, třída a herna. Plochy tříd jsou rozděleny do koutků, které slouží k rozvoji dětí při hře a práci. U každé třídy je přípravná kuchyňka, která slouží k výdeji jídla.

Druhá budova je hospodářským pavilónem. Je zde umístěna kancelář statutární zástupkyně, sborovna, knihovna, kuchyň školní jídelny, 2 sklady potravin, šatna s hygienickým zázemím pro provozní zaměstnance, sklad s technickým zázemím, WC s umývárnou, prádelna a sušárna. Součástí hospodářského pavilónu je plynová kotelna a sklad na zahradní herní pomůcky, který je vybaven hygienickým zázemím pro děti, které využívají prostory zahrady.

Na pozemku mateřské školy je vybudována rozlehlá zahrada, která je rozdělena do několika částí. Jedna část obsahuje parkové okrasné stromy a keře, ovocné stromy, záhonky a prostor pro zahradní, pěstitelské práce a činnosti pro děti. Dále je tam část s asfaltovým povrchem, který děti využívají pro jízdu na tříkolkách, koloběžkách a pro míčové hry. Je zde nainstalován korfballový koš a malá fotbalová branka. K dispozici je na zahradě je nově zrekonstruované mlhoviště. V části, která je určena ke hrám, jsou zrekonstruovaná dvě pískoviště s plachtami proti znečištění. Obě pískoviště mají k dispozici i velké ochranné polohovací slunečníky. Nově je zde postaven zastřešený zahradní altán se zámkovou dlažbou. Je vybaven přenosnými lavičkami a stolky. V prostoru herní plochy jsou zabudovány kůly pro přecházení, rozhledna se skluzavkou a šikmým chodníkem, trojitá hrazda a doskočiště.

Zahrada byla v roce 2016 a 2017 rozšířena o dva větší herní prvky, jenž jsou sestaveny z věžiček, klouzaček a několika dalších hracích komponentů. V roce 2017 došlo k rozšíření o dvě hrací desky na rozvoj jemné motoriky a logického myšlení, o základní provazový prvek a provazovou pavučinku. V roce 2018 byla část zahrádky u vrat mateřské školy rozšířena o domeček a pískoviště. V plánu do budoucna je zvýšení počtu herních prvků nejen pro různorodost pohybových aktivit ale i pro věková specifika dětí. Dále je naší vizí i rozšíření částí pro herní prvky (plocha u vstupu do MŠ apod.). Zahrada poskytuje dostatek příležitostí k různorodému spontánnímu pohybu dětí.

V zadní části zahrady je část, která je zabezpečena plotem, a to z bezpečnostních důvodů.

Nejen okolí školy ale i celá budova mateřské školy prošla kompletní rekonstrukcí, jak vnějších prostor, tak i některých vnitřních prostor. Byla vyměněna všechna okna a dveře za plastová. Kompletně celá budova byla tepelně odizolovaná a nová fasáda byla barevně natřena pastelovými barvami (odtud název „Barevná školka“). Byly kompletně zrekonstruovány umývárny, WC a sprchové kouty ve všech třídách. Ve dvou třídách došlo k výměně poničeného lina a ve všech šatnách došlo k inovaci šatnových bloků. V plánu jsou i další úpravy tříd, chodeb a schodištvé části. V roce 2016 došlo k barevné výmalbě chodeb kolem schodiště a k výměně 9 obyčejných dveří za dveře protipožární. Dále došlo k rekonstrukci celého betonového povrchu. Ten byl z nevyhovujících důvodů odstraněn a vyměněn za povrch pokrytý a vyrovnaný dlažebními kostkami.

Během roku 2014/2015 a 2015/16 došlo také k rekonstrukci herního zahradního vybavení, k úpravě terénu a k novému zatravnění herních ploch.

Záměry do budoucna:

- zvýšení počtu herních prvků pro různorodost pohybových aktivit a rozšíření částí pro herní prvky (např. plocha u vstupu do MŠ zaměřená na nejmladší děti ve škole apod.)
- pořízení venkovní informační vitríny
- dovybavení tříd funkčnějším nábytkem
- výměna starých lin
- barevná výmalba zbylých chodeb
- výměna krytů na topení
- výměna topení či topných ventilů
- sítě do oken proti hmyzu

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má dostatečně velké prostory, které odpovídají příslušným hygienickým a bezpečnostním normám a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Dětský nábytek, kterým jsou prostory vybaveny, osvětlení, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení (toalety, umývárny) i lůžka pro odpočinek odpovídají hygienickým a bezpečnostním normám a antropometrickým požadavkům podle věkového složení tříd.

Třídy a herny jsou uspořádány do center (koutků) tak, aby byly vytvořeny podmínky pro skupinové a individuální činnosti dětí. Hračky, tělovýchovné náčiní a nářadí, didaktické pomůcky, výtvarný a pracovní materiál a náčiní, přírodní a umělý materiál je průběžně doplňován podle potřeb dětí a učitelek a také plně využíván. Podstatná část hraček a pomůcek je v koutcích umístěna tak, aby byly dětem dostupné, mohly si je samostatně brát a také ukládat zpátky na místo. Ve třídách i v hernách jsou vytvářeny společné koutky různých aktivit, které budou průběžně vybavovány podle zaměření (koutek informační gramotnosti, koutek s knihami a písmenky, koutek experimentů a pokusů, koutek s výtvarnou a pracovní nabídkou, koutek s předmatematickou gramotností, koutek pro rozvoj tělovýchovných kompetencí a další podle situačního učení). Prostředí třídy a společných prostor je uspořádáno tak, aby se děti mohly podílet na výzdobě a jejich práce mohli shlédnout i rodiče. Před vstupem do tříd mají rodiče na nástěnkách informace o průběhu vzdělávání, činnosti dětí a učitelek.

Vybavení a velikost zahrady umožňuje dětem dostatek příležitostí pro volný pohyb a různé druhy pohybových aktivit. V jarním a letním období je zahrada co nejvíce využívána ke všem činnostem a různým aktivitám.

Záměry do budoucna:

- vybavit třídy postupně více pomůckami pro experimentování v rámci přírodovědné gramotnosti
- postupně vybavit třídy tělovýchovným náčiním,
- postupně dovybavit moderními didaktickými pomůckami, hračkami, knihami

3. 2 Životospráva

Dětská výživa je důležitou oblastí v naší mateřské škole. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava vhodnou skladbou jídelníčku. Dbáme na dodržování zdravé technologie přípravy pokrmů a nápojů, na pestrost, vyváženost, chutnost a kvalitu jídla. Děti mají denně ovoce, syrovou zeleninu nebo salát. Mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány tříhodinové intervaly.

Zásady stravování:

- individuální potřeby stravování dětí
- děti do jídla zásadně nenutíme
- dítě má právo, aby mu něco nechutnalo (rodiče uvedou do dotazníku při vstupu do mateřské školy potraviny, které dítě nejí nebo nesmí jíst ze zdravotních důvodů)
- na děti nepospícháme, učíme je jíst pomalu, správně žvýkat
- vedeme děti k tomu, co je zdravé, co není zdravé a proč to tak je
- vedeme děti k samostatnosti při stolování (sebeobsluha při přípravě svačiny, úklidu při svačině)
- vedeme děti, aby si vždy před jídlem umyly ruce mýdlem
- učíme děti správně stolovat – jíme příborem
- před jídlem si popřejeme „Dobré chutnání“

Pitný režim:

Po celou dobu pobytu v mateřské škole mají děti k dispozici dostatek nápojů (čaj, vodu, šťávu, mléko, vitamínové nápoje). Samozřejmostí je samoobslužný pitný režim na každé třídě. Děti mají k dispozici samoobslužné termosky. Samy si čepují tekutiny do hrníčků, které si každé dítě přineslo z domova, a tudíž si ho pozná. K pití jsou děti pravidelně vyzývány.

Záměry do budoucna:

- sledovat a vybízet děti k pravidelnému pití
- podávat dětem nezkreslené informace v oblasti zdravého životního stylu a zdravého stravování

3. 3 Psychosociální podmínky

V naší mateřské škole se snažíme o pohodovou a přátelskou atmosféru a to jak mezi dětmi, tak i mezi dospělými a zaměstnanci školy. Základem našeho programu je spokojené, pohodové a šťastné dítě, které do školky chodí rádo a těší se do ní.

Aby se dítě mohlo vyvíjet a získávat nové kompetence, musí vyrůstat v pohodě, bezpečí a ne ve stresu a nejistotě. Všechny děti v mateřské škole mají stejné postavení, žádné není zvýhodňováno a naopak. Nové děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí. Děti nejsou zatěžovány nebo stresovány spěchem, nejsou ani vedeny k nezdravému soutěžení. Vzdělávací nabídka je pro děti přiměřeně náročná, pro děti užitečná a prakticky využitelná. Na třídách se děti spolupodílejí na tvorbě pravidel kolektivního soužití, aby byly spokojené a v mateřské škole se jim líbilo.

Jak zajistíme pohodu dětí?

Uspokojováním přirozených a individuálních potřeb dětí:

potřeba bezpečí a jistoty : rodiče mohou být s dítětem ve školce, než získá pocit bezpečí a jistoty

potřeba lásky a náklonnosti: paní učitelka mě má ráda stejně jako moje maminka

potřeba sebedůvěry : co já už všechno dokážu (pochvala a povzbuzení)

potřeba svobody : když nechci nemusím to dělat, mohu si vybrat

potřeba významu : zažít úspěch, být důležitý-pomáhal jsem kamarádovi nebo paní učitelce

potřeba zábavy : každý den má být pro dítě radostný

O co se snaží paní učitelky?

Umožní dětem dostatečný prostor pro hru a činnost, kterou si děti samy zvolí. Preferují partnerský dialog s dětmi a dodržování společně dohodnutých pravidel před direktivními příkazy. Učitelky dětem naslouchají, podporují je, projevují se vstřícně empaticky a nejednají s dětmi násilně.

Učitelka vede děti k tomu, aby nejdříve samy hledaly řešení daného problému. Všimá si projevů emocionálních poruch v chování dítěte a postupně se snaží různými sociálními činnostmi a hrami tyto projevy minimalizovat. Učitelky uplatňují pedagogický styl s nabídkou činností, kde je základem připravené vzdělávací prostředí. Upřednostňují samostatnost dětí v každé činnosti a situaci během celého dne.

Spontánní a řízené aktivity budou vyvážené, přiměřené věku a schopnostem dětí tak, aby se rozvíjely ve všech oblastech psychického a fyzického vývoje.

Mezi zaměstnanci je vzájemná úcta, tolerance a hlavně pomoc. Dojde-li mezi dospělými k nedorozumění, řeší se v soukromí školy, neřeší se před dětmi.

Záměry do budoucna:

- poznat a respektovat rodinu dítěte, její zvyklosti
- k jednotlivým pravidlům ve třídě vytvořit piktogramy, což povede ke zlepšování a dodržování pravidel
- učit děti řešit konflikty kultivovaným způsobem – komunikativní a komunitní kruh, prosociální hry

3. 4 Organizace

- Dle školského zákona se s účinností od 1. 9. 2016 předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. S účinností od 1. 9. 2020 se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.
- S účinností od 1. 1. 2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky, povinné.
- Školský zákon dále stanovuje přednostní přijímání dětí, které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně čtvrtého roku věku (účinnost od 1. 9. 2017), nejméně třetího roku věku (účinnost od 1. 9. 2018), nejméně druhého roku věku (účinnost od 1. 9. 2020)

Organizační zajištění chodu naší mateřské školy umožňuje reagovat na individuální vzdělávací a vývojové potřeby dětí, na jejich náladu, na počasí a tak podobně. V maximální možné míře zohledňujeme zejména děti mladší tří let. Těmto dětem, z důvodu specifických vývojových potřeb, věnujeme dostatečnou péči. Přizpůsobujeme denní program individuálním potřebám jednotlivého dítěte, nebo celé skupiny. Přechody mezi činnostmi jsou pozvolné a plynulé. Režim dne zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci nebo neplánované situaci. Do denního programu jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Všechny aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Pokud to děti potřebují, mají možnost se uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Ve vzdělávacím programu pedagogové dbají na využívání různých metod a forem práce s dětmi. Základem je připravené, podnětné, z tématu vycházející vzdělávací prostředí s velkou a dostatečnou nabídkou pomůcek a materiálu.

Ve třídách není nikdy překročen maximální počet dětí. Spojování tříd během dopoledního programu je maximálně omezeno. Dochází k němu z pravidla jen z důvodu nízkého počtu dětí v době prázdnin nebo z důvodu omezených personálních podmínek školy (nemoc, dovolená, DVPP, apod.) a to pouze v odpoledních hodinách. Ranní a dopolední program je vždy zajištěn učitelkou, která na dané třídě vykonává pedagogickou práci.

Mateřská škola se uzavírá se souhlasem zřizovatele v době letních prázdnin zpravidla na 5 týdnů, dále o vánočních prázdninách. Doba uzavření je rodičům a zákonným zástupcům dětí vždy oznámena v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Samozřejmostí je pravidelný rytmus a denní řád, který je flexibilní a umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuálním situacím. Denní program je pružný, umožňuje volný průběh činností, nenutí děti zabrané do hry, aby jí nechaly a přešly k jiné činnosti. Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený. Respektujeme individuální potřeby dětí, zajišťujeme dostatek pohybu ve třídách, na zahradě.

Děti jsou každý den dostatečně dlouho venku. Pobyt venku přizpůsobujeme aktuálnímu nepříznivému počasí – déšť, silný vítr, mráz, -10 C a více – je zařazena a nabízena náhradní pohybová činnost.

V denním programu respektujeme individuální potřebu aktivity, odpočinku a spánku dětí. Nejmladším dětem je dopřána možnost ranního dospání. Doba odpočinku je využívána ke čtení a poslechu pohádek, k poslechu relaxační hudby a ke spánku. V době odpoledního odpočinku je také přihlédnuto ke snížené potřebě spánku u některých dětí (děti vždy po obědě odpočívají – relaxují v klidu, spí). Děti, které nespí po odpočinku, provozují klidové aktivity podle svého vlastního výběru tak, aby

nerušily děti, které spí. U předškolních dětí probíhá individuální předškolní příprava.

Učitelky při odpoledním odpočinku přihlížejí k individuálním potřebám dětí (děti postupně vstávají podle své potřeby), podporují jejich psychickou i tělesnou pohodu, jsou pro děti přirozeným vzorem zdravého životního stylu.

Denní režim v mateřské škole:

Děti se scházejí od 06:00 hodin ve třídě k tomu předem určené, kde si je v intervalu od 6:45 až 07:30 přebírají třídní učitelky dalších oddělení a odvádějí je do svých tříd (dle rozpisu pracovní doby učitelek). Ve třídách je pro děti předem připravena různorodá nabídka činností na stanovištích, která se vztahuje k danému tématu dne, přičemž je přihlédnuto k vývojovým zvláštnostem jednotlivých dětí. Nabídka poskytuje prostor pro experimentování a prožitky v bezpečném prostředí třídy a herny. Činnosti si děti volí podle vlastních potřeb. Spontánní pohybové aktivity jsou připravovány tak, aby podněcovaly k vlastní aktivitě.

Zpravidla od 08:30 mají děti možnost dopolední svačiny. Mladším dětem je dopolední svačina připravována kuchařkami, od 2. pololetí si děti postupně podle svých schopností připravují svačinu samy, každý se obslouží sám (talířek, hrníček s pitím, vybere si chléb, apod.). Po svačině si odnášejí nádobí na odkládací stůl. Starší děti se obsluhují samy od začátku školního roku. Děti svačí podle svých individuálních schopností s dostatečným časovým prostorem.

V dopoledních vzdělávacích činnostech jsou zařazovány spontánní i řízené činnosti, které jsou tematicky zaměřené, pravidelně jsou zařazovány zdravotní, dechová, relaxační cvičení.

Při přípravě na pobyt venku se děti postupně učí samostatně oblékat, vzájemně si postupem času pomáhat. Učitelky jsou dětem nápomocny a pomáhají dětem s úpravou zevnějšku. Vycházky jsou zaměřeny na poznávání a seznamování se s okolím a někdy jsou tematicky zaměřené na turistiku a pohybové a sportovní aktivity. Pobyt venku probíhá nejčastěji na školní zahradě, kde mají děti výběr z bohaté nabídky pohybových, sportovních a dalších výchovně vzdělávacích možností.

Děti obědvají na svých třídách. Jsou vedeny k samostatnosti s přihlédnutím k jejich schopnostem a možnostem. Starší děti si samy připravují talíř a příbor na stůl. Učitelky dbají na správné držení příboru. V žádném případě nejsou děti do jídla nuceny. Učitelky děti motivují k ochutnání jídla. Po obědě si děti odnášejí talíř, příbor a hrnky na odkládací stůl. Následuje zubní hygiena, převlékání do pyžam a příprava na spánek a odpočinek.

Při odpočinku mohou mít děti svou oblíbenou plyšovou hračku, poslouchají pohádku, relaxační hudbu nebo vyprávění příběhu přímo dětmi. Dětem, které mají sníženou potřebu spánku je po odpočinku umožněna nabídka různých klidových činností – kreslení, prohlížení

knih, hry s mozaikami, sestavování puzzlů apod. - s dodržováním pravidla: „Hraj si tak, aby si nerušil kamarády, kteří spí“.

U předškolních dětí se učitelky zaměřují na individuální předškolní přípravu – pracovní listy různého zaměření na rozvoj gramotností, apod.

Po odpolední svačině si děti vybírají hry a činnosti podle svého výběru a potřeb. V průběhu odpoledne mají děti možnost pokračovat ve spontánních, řízených a individuálních činnostech nedokončených během ranních a dopoledních aktivit. Pokud je to možné, využívají ke hrám a aktivitám také zahradu mateřské školy. Od 15:00 přecházejí děti postupně do třídy, která je určena na konečnou službu. Odchod dětí domů probíhá podle individuálních potřeb rodičů a zákonných zástupců.

06:00- 07:00	- otevření MŠ, děti se scházejí v určené třídě, spontánní hry, spontánní pohybové aktivity, vzdělávací nabídka, pitný režim
07:00-09:45	- scházení dětí na svých třídách, zahájení vzdělávací nabídky – výběr stanovišť, spontánní hry a činnosti, řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity a hry, didakticky zaměřené činnosti, řízené činnosti, pitný režim - hygiena, příprava na dopolední svačinu, svačina - délka stolování je u jednotlivých dětí individuální - dokončení činností a aktivit, společné činnosti či práce ve vzdělávacích koutcích, hodnocení, příprava na pobyt venku
09:45-11:30	- pobyt venku – pohybové aktivity, hry v přírodním terénu, na zahradě, vycházky do okolí MŠ s přihlédnutím ke vhodným povětrnostním podmínkám
11:30-14:10	- hygiena, příprava na oběd, oběd, přičemž délka oběda je u jednotlivých dětí individuální, dentální hygiena, příprava na odpočinek, četba před spaním nebo poslech pohádky, poslech hudby, odpočinek na lehátku dle individuálních potřeb dětí, spánek, klidové činnosti, předškolní individuální činnosti, úklid lůžkovin
14:10-16:00	- hygiena, příprava na odpolední svačinu, odpolední svačina – délka stolování je u jednotlivých dětí individuální - spontánní aktivity dětí, možnost pokračovat v nedokončených činnostech z dopoledních aktivit, individuální práce, hry a činnosti na zahradě, zájmové činnosti

3. 5 Řízení mateřské školy

Od 1. ledna 2003 se stala mateřská škola součástí Základní školy Krupka, Teplická 400 a také jejím odloučeným pracovištěm. Součástí mateřské školy je školní jídelna, kterou řídí vedoucí stravování.

Ředitel školy přenesl pravomoci a kompetence na statutární zástupkyni mateřské školy. Statutární zástupkyně je zodpovědná za zdárný chod mateřské školy, za vedení požadované dokumentace mateřské školy, řídí pedagogické a provozní zaměstnance školy a koordinuje jejich práci. Koordinace se uskutečňuje za spolupráce s ředitelem školy. Dále kontroluje plnění ŠVP PV, zpracovává podklady pro hodnocení školy. Vedení je postaveno především na osobních kontaktech, otevřené komunikaci a vzájemné dohodě. Vzájemná komunikace je vstřícná, probíhá podle potřeb a všemi směry.

Základním dokumentem organizace školy je Organizační řád, dále pracovní náplně a další vnitřní směrnice, které vymezují jasná pravidla a kompetence všech zaměstnanců. Škola se při své činnosti řídí platnými právními předpisy.

Je kladen důraz na týmovou spolupráci, vzájemnou spolupráci a otevřenost. Snažíme se vytvářet prostředí důvěry a přátelství.

Plánování pedagogické práce na pedagogických radách je funkční. Využíváme předchozí analýzu práce a zpětnou vazbu. Tvorba ŠVP PV je výsledkem celého pedagogického týmu mateřské školy. Máme vytvořen vnitřní i vnější informační systém.

Vnitřní informační systém:

- pedagogické rady	-	1x za tři měsíce či dle potřeby miniporady na třídách
- provozní porady	-	podle potřeby
- emailový systém	-	denně
- operativní rady	-	podle potřeby
- informační nástěnka a sešit		

vnější informační systém:

- webové stránky MŠ	-	www.mskrupka.cz
- webové stránky školy	-	www.zskrupka.cz
- E- mail zástupkyně MŠ	-	veronika.helebrantova@zskrupka.cz
- E- mail ředitele školy	-	tomas.liska@zskrupka.cz
- články v místním tisku	-	dle akcí
- vývěsky na nástěnkách, na plotu MŠ		
- konzultační schůzky	-	pohovory učitelek s rodiči, s ohledem na diskrétní jednání, a to podle domluvy
- třídní schůzky	-	zpravidla na začátku školního roku – informace všeobecného charakteru

Záměry do budoucna:

- neustále prohlubovat týmovou spolupráci mezi všemi pracovníky
- při zadávání kompetencí zohledňovat osobní potenciál zaměstnanců

3. 6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pečuje o děti celkem 8 plně kvalifikovaných učitelek na plný úvazek. Statutární zástupkyně bude absolvovat pravidelné vzdělávání pro vedoucí pracovníky ve školství. Pedagogičtí pracovníci budou dále pravidelně vzděláváni v rámci DVPP dle aktuálních nabídek školení a dle předem dohodnutého směru vzdělávání. Provozní zaměstnanci jsou pravidelně školeni v rámci BOZP + PO a dalších školeních, pokud je to nezbytné pro jejich práci.

Personální zajištění:

Personální zajištění Mateřské školy činní:

Pedagogové:

- 8 pedagogických pracovníků, včetně statutární zástupkyně, na plný pracovní úvazek

Kuchyň

- vedoucí stravování - na 0,5 úvazku

- 2 kuchařky – na plný úvazek

Provoz MŠ:

– 2 uklízečky – na plný úvazek

Celkem: 12 zaměstnanců

Další průběžné vzdělávání učitelek je zajišťováno jejich pravidelnou účastí v jimi vybraných odborných seminářích zaměřených na předškolní výchovu, samostudiem odborné literatury. Celý pracovní tým pracuje a funguje na základě přesně určených pravidel a povinností. V mateřské škole je zajištěno překrývání učitelů na třídě zpravidla od 9:00hod. do 12:45hod.. je tedy zajištěno překrývání učitelů během stěžejní části dopoledního programu, viz tabulka „Denní režim v mateřské škole“.

Pro speciální služby se naše škola obrací k příslušným odborným pracovištím a odborníkům – logopedie, PPP, apod. Logopedickou prevenci provádí paní učitelka, která absolvovala kurz pro Logopedickou prevenci.

Záměry do budoucna:

- zkvalitnit předávání zkušeností a informací z dalšího vzdělávání pracovníků
- zajistit další vzdělávání pedagogických pracovníků podle možností

3. 7 Spoluúčast rodičů

Rodiče se stávají našimi rovnocennými partnery už při přijetí dítěte do naší mateřské školy. Pro nás je spolupráce s rodiči velmi důležitou prioritou, kterou během celého období docházky dítěte do mateřské školy rozvíjíme. Spolupráci zahajujeme již v době adaptace dětí, kdy se děti, společně s rodiči, seznamují s učitelkami a prostředím třídy, kterou budou navštěvovat. Naším prvořadým cílem je podpora rodinné výchovy formou rozvoje důvěry a otevřenosti ke všem rodičům a zákonným zástupcům. Učitelky jsou s rodiči v neustálém denním kontaktu. Informace, týkající se pokroku dětí v jednotlivých činnostech, předávají rodičům a zákonným zástupcům podle potřeby, a to vždy taktně a ve vší diskretnosti. Informace se vždy předávají bez přítomnosti dítěte a bez dalších nezúčastněných osob.

Formy spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci:

- v rámci adaptačního procesu je novým dětem za účasti rodičů umožněno postupně zvykání si na nové prostředí a učitelky
- konzultační hodiny – v průběhu školního roku se učitelky s rodiči domlouvají na společném postupu při výchově a vzdělávání jednotlivých dětí. Sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí a rodin, a snaží se jim vyhovět a porozumět
- průběžné sledování prospívání dětí a to formou každodenních kontaktů, spojených s předáváním informací, vystavováním dětských prací v šatnách a chodbách, informacemi o účasti na různých akcích, vystoupeních a soutěžích apod.
- informace o akcích mateřské školy prostřednictvím nástěnek, informací na webových stránkách školy, na třídních schůzkách
- konzultační hodiny zástupkyně mateřské školy dle vzájemné oboustranné dohody, kde mohou rodiče řešit své problémy. V případě potřeby a zájmu je rodičům zprostředkována i pomoc formou odborného vyšetření na specializovaných pracovištích. Striktně je respektováno soukromí a diskretnost o těchto velmi citlivých informacích
- seznámení se školním vzdělávacím programem a třídních vzdělávacích programech. Informace o tématech a plnění cílů budou na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd. Rodiče budou mít možnost se vyjádřit k tvorbě ŠVP PV formou dotazníkového šetření
- společné akce s rodiči, společná setkání, která jsou zaměřena na rozvoj tvořivosti, vyjadřování a na rozvoj a podporu pohybových a sportovních dovedností – oslavy svátků, tvořivé dílny, sportovní akce – olympiády,...
- poradenský servis – je poskytován formou konzultačních schůzek po dohodě, formou poskytování informací na nástěnkách, na třídních schůzkách

Záměry do budoucna :

- zajišťovat informovanost o výsledcích vzdělávání dětí, o ŠVP PV, rozvíjet nadále spolupráci v hledání nových forem spolupráce s rodiči a zákonnými zástupci

3. 8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§ 16 odst. 1 školského zákona).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů (§ 16 odst. 3 školského zákona). Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ (§ 16 odst. 2 školského zákona). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

Rámcové cíle a záměry jsou pro všechny děti společné. Snahou naší školy je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, podmínky k učení a ke komunikaci s ostatními a pomoci mu tak, aby dosáhlo, co největší samostatnosti. Naše škola není bezbariérová, proto nemůžeme na naší škole vzdělávat děti s tělesným postižením. U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, poruchami řeči a s odkladem školní docházky jsme schopni ve spolupráci s odborníky zajistit některé další podmínky, které tyto děti potřebují. Pro posuzování optimálních možností dětí využíváme po dohodě s rodiči pomoci odborníků – (Pedagogicko – psychologická poradna, Speciální pedagogické centrum, Logopedická poradna).

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i *uplatňování vysoce profesionálních postojů* učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto je nutné vytvořit podmínky pro jejich pozitivní přijetí. K tomu je nutné, mimo jiné, navázat úzkou spolupráci s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení (SPŠ) se zpracovává **Individuální vzdělávací plán** (2 - 5. stupeň).

Podpůrná opatření by měla být zvolena tak, aby v maximální míře odpovídala charakteru obtíží žáka a jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření mají V. stupně.

Podpůrná opatření **prvního** stupně slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání dítěte. V tomto případě vypracovává učitel (na základě vyjádření SPŠ) **plán pedagogické podpory (PLPP)**.

Plán pedagogické podpory obecně – podpůrné opatření prvního stupně, které zpracovává mateřská škola pro dítě, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte. S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všichni učitelé; osoby, které se s plánem seznámily, plán podepisují. PLPP obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Mateřská škola průběžně PLPP aktualizuje. PLPP vyhodnocuje nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrného opatření.

Plán pedagogické podpory blíže: PLPP se stává nástrojem podporující práci s dítětem v rámci *třídy*. Plán má písemnou podobu. Před jeho písemnou podobou probíhají konzultace mezi učiteli s cílem stanovit např. metody práce, způsoby kontroly osvojených potřebných dovedností, návyků atd. Plán zpracovává učitelka mateřské školy, na základě rozhodnutí ředitele školy a výchovné poradkyně školy a probíhají konzultace se zástupkyní mateřské školy. Opatření se zpracovává informovaného souhlasu zákonných zástupců (§ 21 školského zákona). V plánu učitelka upraví organizaci se vzdělávacím obsahem, hodnocení vzdělávání dítěte včetně různých úprav a možností zvolených metod výuky a forem práce, zohledňuje sociální status a jeho sociální a rodinné prostředí. Projedná jej se zástupkyní- popřípadě s ředitelem školy a výchovnou poradkyní školy. Následně se uskuteční společná schůzka se zákonnými zástupci, kteří jsou s plánem seznámeni. Nastávající období je v duchu vzájemné spolupráce při naplňování stanovených cílů. Doba, po kterou se ověřuje správnost pedagogické strategie, jsou **3 měsíce**. Během tohoto období dochází k analýze pokroků dítěte. Materiální podpora se poskytuje dle podmínek mateřské školy. V případě, že se po uplynutí této doby nepodařilo pozitivně ovlivnit průběh vzdělávání, je zákonnému zástupci doporučeno, aby navštívil školské poradenské zařízení. (pozn. Poradenské zařízení může navštívit kdykoliv dle svého uvážení.)

Podpůrná opatření **II. - V. stupně** vycházejí z rozhodnutí školských poradenských zařízení. Tím jsou závěry lékařů a klinických odborníků, posuzují se požadavky na úpravu v průběhu vzdělávání žáků, vzdělávací potřeby a vyhodnocují se pro nastavení podpůrných opatření. Poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení může nastat na základě vlastního uvážení zákonného zástupce, doporučení zástupkyně či ředitele mateřské školy nebo OSPOD.

Ředitel školy zároveň ve spolupráci se zástupkyní a výchovnou poradkyní:

- zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce.
- průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, nejméně však 1x ročně, v případě souvisejících okolností častěji.
- ukončí poskytování podpůrného opatření 2. až 5. stupně je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. (V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním s ním se pouze projedná, viz legislativa - § 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Individuálně vzdělávací plán (IVP) (2. – 5. stupeň podpůrných opatření)

Zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce dítěte. Plán zpracovává mateřská škola, na základě rozhodnutí ředitele školy a výchovné poradkyně školy a probíhají konzultace s učitelkou mateřské školy, u které je dítě přítomno na třídě. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Jsou v něm uvedeny informace o případných úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, o úpravách metod a forem učení apod. Zpracován nejpozději do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. V případě že SPŠ vydá rozhodnutí, že stupeň podpůrného opatření nevyžaduje IVP, tento dokument se vypracovávat nemusí. Zpracování a provádění zajišťuje ředitel školy či zástupkyně mateřské školy prostřednictvím učitelek, výchovné poradkyně a spoluprací se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem žáka. Jsou s ním seznámeni všichni učitelé a zákonní zástupci dítěte, kteří tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. (§ 4 27/2016 Sb. viz vyhlášky a zákony MŠMT).

Školské poradenské zařízení ve spolupráci s mateřskou školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje dítěti, zákonnému zástupci a škole poradenskou podporu, v případě nedodržování uvedených opatření informuje, učitelka mateřské školy, o této skutečnosti ředitele školy.

Ředitel školy ve spolupráci se zástupkyní školy určí učitele odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěti se speciálními vzdělávacími potřebami (vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Specifika stupňů podpůrných opatření jsou blíže uvedena ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění vyhlášky č.270/2017 Sb. Provedených vyhláškou č 416/2017 Sb.

Rodina a mateřská škola nezůstávají v péči o dítě samy. S pracovníky školských poradenských zařízení a je-li to potřeba tak i s přizvanými jinými odborníky se snaží vytvořit tým, který pomůže vzdělávací potřeby dítěte identifikovat, popsat a nastavit nejvhodnější podpůrná opatření a během vzdělávání je diagnostikovat.

Náprava řeči patří plně do kompetence logopeda.

Podmínky vzdělávání dětí se sociálním znevýhodněním.

Stejně přistupujeme i ke vzdělávání dětí ze znevýhodněného socio-kulturního prostředí, k dětem s oslabeným rodinným zázemím či dětem, které pocházejí z jazykově odlišného prostředí a které nemluví jazykem, v němž probíhá vzdělávání. Poskytování nezbytné speciálně pedagogické podpory je v souladu s právními předpisy (tj. s novelou školského zákona č. 82/2015 Sb. a vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, viz vyhlášky a zákony MŠMT).

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky vzdělávání musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí je potřebné zabezpečit individualizaci při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.

Dále je třeba:

- realizovat všechna stanovená podpůrná opatření. Osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající jeho věku a stupni postižení:
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- jiné další úkony vyplývající na základě doporučení SPŠ, IVP, PLPP a jiných dokumentů

Specifika práce s těmito dětmi jsou popsána na metodickém portále RVP PV.

3. 9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Mimořádně nadaným dítětem se rozumí jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých rozumových oblastech, pohybových, uměleckých a sociálních dovednostech. V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, mnohdy je těžké odlišit při identifikaci nadání dítěte od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno.

Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

U dětí mimořádně nadaných je důležité rozpoznání nadání dítěte a během případné spolupráce s odborníky zajistit obsah i podmínky a další aktivity podle zájmu a typu nadání dítěte. Dochází vždy ke konzultacím se zákonným zástupcem, dítětem, popřípadě PPP, mensou, středisky volného času a další potřebné instituce, zabývající se specifickým rozvojem dětí nadaných.

S platnou legislativou (zákon č. 561/ 2004 Sb., a vyhláška č. 73/ 2005 Sb., v platném znění) bude vypracována příloha ŠVP PV. Mateřská škola, po konzultacích s dalšími odborníky, vytvoří podmínky pro rozvoj dětí nadaných

3.10. Vzdělávání dětí od dvou let

Zákonem č. 178/2016 Sb., ze dne 20. dubna 2016, kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, je s účinností od 1. 9. 2016 stanoveno, že se předškolní vzdělávání organizuje pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. S odloženou účinností od roku 2020 bude předškolní vzdělávání organizováno pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let.

V mateřské škole lze vzdělávat i děti od dvou let. Je nutné si však uvědomit specifika související s obsahovou úrovní ve všech oblastech vývoje. Cíle a záměry pak k tomu přizpůsobit. Dvouleté děti potřebují více individuální péče, pravidelný denní režim, emoční podporu, pocit bezpečí, podnětné prostředí a srozumitelná pravidla.

Nejvíce se učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Důležité je, abychom těmto dětem nechali co nejvíce prostoru pro volné hry a pohybové aktivity a citlivě přizpůsobovali organizaci – střídali nabídkové činnosti, trénovali návyky a praktické dovednosti. U dětí mladších tří let volíme speciální adaptační program, který je konzultován individuálně a individuálně řešen se zákonnými zástupci. Adaptační program je řešen ústní formou.

4. Organizace vzdělávání

Do naší mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let. Přijímání dětí se řídí školským zákonem, vyhláškou o předškolním vzdělávání, správním řádem, doporučením MŠMT ČR a ombudsmanem ČR, směrnicí ředitele Základní školy a Mateřské školy Krupka, Teplická 400, která vymezuje kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy. Zápis probíhá vždy v měsíci květnu a to v předem určených dnech. Při volné kapacitě jsou děti přijímány i v průběhu školního roku. Dítě do mateřské školy přijímá na základě žádosti rodičů ředitel školy, kterou rodiče nebo zákonní zástupci obdrží u zápisu. Podmínky pro přijímání dětí jsou dále upřesněny ve Školním řádu mateřské školy. Všechny informace o vzdělávací nabídce a postupu při přijímání škola zveřejňuje způsobem dostupným všem zájemcům – na webových stránkách školy, na vchodových dveřích školy, v prostorách školy na nástěnkách, na plakátech k tomuto účelu vyrobených a vyvěšených na různých místech ve městě, na oplocení školy a v místním tisku. Přednostně přijímány jsou děti v posledním roce před zahájením školní docházky a to v souladu se zněním s § 34 školského zákona za dodržení podmínky stanovené v § 50 Zákona č. 258/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

4. 1 Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

Vnitřní uspořádání školy a tříd je řešeno tak, aby co nejlépe vyhovovalo individuálním potřebám dětí. Kapacita mateřské školy je 100 dětí, rozdělených do čtyř tříd:

1. třída – Sluníčka, 2. třída – Berušky, 3. třída – Muchomůrky, 4. třída – Žabky. Každá třída též slouží jako jídelna. Součástí každé třídy je také herna, která slouží zároveň jako lehárna. Třídy jsou uspořádány do center - koutků tak, aby byly vytvořeny podmínky pro individuální i skupinové činnosti dětí. Hračky a pomůcky jsou uspořádány tak, aby byly dětem dostupné a mohly si je samostatně brát i ukládat. Všechny třídy jsou barevně vymalované.

Budova je otevřena od 06:00 hodin. Rodiče, zákonní zástupci a pověřené osoby přivádějí děti do mateřské školy do 08:00 hodin. Po domluvě a učitelkami mají možnost přivést dítě podle své potřeby i v jinou dobu. Vyzvedávání dítěte z mateřské školy jinou osobou než rodiči nebo zákonnými zástupci, probíhá na základě vyplnění dohody o vyzvedávání dítěte – Zmocnění. Provoz školy je do 16:00 hodin.

4. 2 Charakteristika jednotlivých tříd

1. Třída – „SLUNÍČKA“ :

- nejmladší děti, zpravidla děti mladší 3let až do věku 4 let -

Třída se nachází v přízemí školy na levé straně. Je vybavena stolkou a židlemi, jejichž velikost odpovídá věku a počtu dětí. V prostoru třídy jsou umístěny u zdi nízké skříňky se zašupovacími dvířky, kde mají děti k dispozici výtvarný materiál, výtvarné a pracovní náčiní. Třída je zařízena centrem pro stolní hry a pro drobnou manipulaci. Je zaměřeno na rozvoj fantazie, jemné motoriky, poznávání barev, rostlin a zvířat. Děti zde mají k dispozici různé mozaiky, tabulky, skládky, korálky, konstruktivní stavebnice, pexesa aj. Na přední stěně jsou umístěny dvě magnetické tabule, kde mají děti možnost vystavovat své práce, manipulovat s různorodým obrazovým materiálem a magnetkami. Pod oknem je na stolku umístěn monitor, počítač s klávesnicí a s myší. Na parapetu okna je umístěna termoska pro pitný režim a na malém stolku jsou hrníčky dětí, které si přinesly z domova.

Prostorná herna je vybavena nízkým nábytkem s barevnými dvířky, poličkami, šuplíky a barevnými kontejnery různých rozměrů a velikostí. Vše odpovídá antropometrickým, hygienickým a bezpečnostním normám. Herna je uspořádaná do center – koutků. U okna je vybudováno centrum živé a neživé přírody, kde mají děti možnost pěstovat ze semínek rostlinky a pečovat o ně. Jsou zde přírodniny a další pomůcky. U klavíru je centrum hudby, kde děti mají volně k dispozici v koších rytmické a melodické hudební nástroje. Centrum domácnosti je vybaveno kuchyňkou, nádobíčkem, se sedací soupravou, stolkem, postýlkami a panenkami.

Vedle domácího centra mají děti k dispozici centrum kadeřnictví s příslušenstvím. Vedle klavíru je obchod zařízený různým sortimentem zboží s pokladnou a nákupními košíky. Pod okny je zařízen dopravní koutek s velkou nabídkou různých velikostí a druhů dopravních prostředků, autodráhy, vláčkodráhy, dopravní značky a semafor, kde mají děti možnost seznamovat se s dopravní tematikou. V centru knihy a písmen mají děti možnost seznamovat se s různými druhy knih, leporel, časopisů a tvary písmen. Knihy jsou obměňovány podle aktuálního tématu. K dispozici mají děti také centrum kostek, kde jsou kostky z různých materiálů a velikostí. Součástí herny je také pohybové centrum, kde mají děti možnost rozvíjet pohybové dovednosti pomocí tělovýchovného náčiní a nářadí, které se obměňuje podle potřeby a témat.

Herna též slouží jako lehárna, kde se v době odpočinku rozkládají lehátka. Na stěně v zadní části herny, mají děti pověšený kapsář, kam si ukládají svá pyžama. Lehátka a lůžkoviny jsou uloženy v malé místnosti, kde jsou police na lůžkoviny. V herně je také k dispozici televizor, DVD přehrávač, videopřehrávač a CD přehrávač.

2. Třída - „BERUŠKY“ :

- zpravidla děti ve věku od 3 do 5 let -

Třída se nachází v přízemí budovy na pravé straně. Je vybavena stolkou a židličkami, které odpovídají antropometrickým požadavkům a počtu dětí. Jsou provedeny ve dvou velikostech, pro menší a větší děti. Třída zároveň slouží také jako jídelna.

Třída je zařízena centrem pro drobnou manipulaci a stolní hry, které jsou zaměřeny na rozvoj jemné motoriky, fantazie, poznávání barev, rostlin a zvířat. Ve třídě je vytvořen výtvarný koutek. Je vybaven nízkým skříňkami a stolečkem s přihrádkami, kde mají děti umístěné výtvarné a pracovní potřeby. Centrum knihy a písmen je vybaveno knihovnou s nabídkou časopisů a knihami různých žánrů. Ve třídě je také centrum informatiky. Je vybaveno počítačem umístěným na stolku, který odpovídá věku dětí; děti zde využívají didaktické

vzdělávací programy, prohlížejí si prezentace, obrázky a poslouchají hudbu. Na zdi jsou zavěšeny dvě magnetické tabule, určené na manifestaci obrazového materiálu a k výzdobě dětskými výtvarnými pracemi. Děti zde mají k dispozici také samoobslužný kontejner a své hrníčky, které jsou určené k dodržování pitného režimu po celý den.

Herna je vybavena barevným dětským nábytkem se skříňkami s dvířky i bez dvířek. Jsou v nich uloženy stavebnice v plastových boxech, které si děti mohou samy brát a také ukládat. Dále jsou zde vytvořeny centra pro tvořivé hry: dřevěná kuchyňka s vybavením a stolečkem, dopravní koutek s auty a jinými dopravními prostředky, dopravním kobercem. Je zde obchod s vybavením, který se využívá také jako divadlo. Je zde vytvořen koutek 1. pomoci s vybavením, kadeřnický koutek s vybavením a místo pro kočárky s panenkami. U okna je centrum kostek, jehož součástí je velká molitanová stavebnice, která je také využívána ke cvičení a různým činnostem. V herně je elektrické píáno a televizor s DVD přehrávačem, magnetofon s CD přehrávačem. Součástí herny je švédská lavička, kde je vytvořeno centrum pohybu a pohybových her, kde mají děti k dispozici některé tělovýchovné náčiní, které je pravidelně obměňováno podle tématu činností. Pod okny je pověšen kapsář na pyžama dětí.

Herna zároveň slouží jako lehárna, kde se rozkládají lehátka. V zadní části herny je malá místnost kde jsou uložena lehátka a v přihrádkách jsou uloženy lůžkoviny. Jsou zde uložena i některá tělovýchovná náčiní a tělovýchovné pomůcky – obruče, míče, gymnastické míče, kruhy, tyče, padák, strachový pytel, aj...

3. Třída - „MUCHOMŮRKY :

- zpravidla děti ve věku od 5 do 6 let -

Třída „Muchomůrek“ se nachází v prvním patře budovy na levé straně. Je vybavena židlemi a stolky ve velikosti odpovídající věku a počtu dětí. Je zde vytvořeno centrum s PC, kde mají děti k možnosti vzdělávat se pomocí didaktických programů na PC, prohlížet si obrázky, poslouchat hudbu. Ve třídě je centrum s výtvarnou nabídkou, kde děti mají výtvarné náčiní, pomůcky a materiál umístěn na policích. Je zde vytvořeno také centrum s názvem „Botanické okénko“, sloužící k pozorování přírodnin a drobných živočichů. Jsou zde na zdi umístěny dvě magnetické tabule, které slouží k výzdobě dětskými pracemi a výtvořky, slouží také k manipulaci s různým obrázkovým materiálem a barevnými magnetkami. Ve třídě je také centrum pro drobnou manipulaci, stolní a společenské hry, které je zaměřené na rozvoj jemné motoriky, poznávání rostlin, zvířat, barev a rozvoj fantazie.

Herna je zařízena barevným dětským nábytkem, který odpovídá antropometrickým normám. V prostorné herně jsou vytvořena centra pro hru a činnosti. V centru domácnosti je koutek zařízený kuchyňkou, kde děti využívají plastové nádoby, zeleninu, ovoce. V herně je na zdi pověšena magnetická tabule, kde se děti vždy v průběhu týdne seznamují pomocí piktogramů s tematickými činnostmi, které daný týden budou plnit. Centrum knihy a písmen je vybaveno dostatečným množstvím knih různých žánrů. Děti zde mají k dispozici koutek kadeřnictví s příslušenstvím, dále je zde centrum pohybových dovedností s nabídkou tělovýchovného náčiní a nářadí, kde děti rozvíjejí své pohybové dovednosti. Je zde vytvořen relaxační koutek, kde mají děti možnost odpočívat během her a činností. V herně je vytvořen dopravní koutek, kde mají děti možnost vybrat si z nabídky dopravních prostředků, autodráh. Seznamují se zde s dopravní tematikou. Centrum kostek je zařízeno různými druhy kostek a velikosti, děti zde vytvářejí nejrůznější stavby. U klavíru je vytvořeno centrum hudby, kde mají děti na poličkách volně k dispozici rytmické a hudební nástroje. V herně je k dispozici televizor, DVD přehrávač a magnetofon s CD přehrávačem.

Herna slouží po obědě také jako lehárna, kde se rozkládají matrace na odpočinek dětí. V zadní části herny je malá místnost, která je vybavena stojanem pro vertikální ukládání matrací a policemi na ukládání lůžkovin.

4. Třída - „ŽABKY“ :

- zpravidla děti ve věku od 5 do 6 let -

Třída se nachází v prvním patře budovy na pravé straně. Je vybavena stoly a židličkami ve dvou velikostech, které odpovídají vzrůstu a počtu dětí, které třídu navštěvují. Na stěně jsou umístěny dvě magnetické tabule, které slouží k výstavě dětských prací a k manipulaci s obrazovým didaktickým materiálem. Pod nimi stojí počítačový stůl, který odpovídá svou velikostí antropometrickým požadavkům dětí. Je zde vytvořeno centrum pro rozvoj výtvarných a pracovních dovedností. Na stole je umístěn počítač. Děti zde využívají především didaktické vzdělávací programy, poslouchají hudbu a prohlížejí si obrázky. Ve třídě je zařízeno centrum pro drobnou manipulaci a stolní hry, které je zaměřeno rozvojem motoriky, fantazie, poznávání barev, rostlin a zvířat. Děti mají k dispozici různé magnetky, korálky různých velikostí, tabulky, společenské hry, smyslové hry.

Herna této třídy je zařízena pro sportovní a pohybové aktivity podle zaměření třídy na sport. Na zdi jsou umístěny ribstole, ke stropu je zavěšen provazový žebřík s lanem. Dále je zde švédská lavička, trampolína a švédská bedna... děti zde mají k dispozici různé tělovýchovné náčiní.

Herna je také vybavena dětským barevným nábytkem, ve kterém jsou uloženy různé stavebnice a pomůcky. Centrum domácnosti je vybaveno novou kuchyňskou linkou s vybavením, kde děti mají k dispozici plastové nádoby, kočárky, panenky, pomůcky pro úklid domácnosti. Centrum hudby je vybaveno klavírem, děti zde mají k dispozici rytmické a hudební nástroje, které jsou uloženy na vysoké polici vedle klavíru. Také je zde vytvořeno centrum knihy a písmen, kde si děti rozvíjejí předčtenářské kompetence. Mají zde k dispozici dostatek knih s rozličnou tematikou. Je tu vytvořen také koutek pro lékaře, kde mají děti k dispozici dětské zdravotní pomůcky, dále je tu vytvořeno dopravní centrum, kde mají děti k dispozici auta, vlaky, dopravní koberec. V centru kostek, s různými druhy kostek, rozvíjejí děti svou tvořivost a fantazii.

Herna slouží také jako rozkládací lehárna, kde děti odpočívají na molitanových matracích. Součástí herny je malá zadní místnost, kam se ukládají matrace odděleně do vertikálního stojanu a lůžkoviny do police k tomu určené. Pyžama si děti ukládají do kapsáře umístěném na krytu topení.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Vzdělávací cíle a záměry, filosofie školy

Záměrem výchovného působení a základní filosofii mateřské školy je vybavit děti zdravými návyky, dovednostmi a postoji v samotných základech. Naučit je úctě k životu, k přírodě, ke svému zdraví i ke zdravému okolí a rozvíjet zdravé postoje k základům sportu a sportovních činností.

Přejeme si, aby se každé dítě v naší mateřské škole cítilo bezpečně, aby získalo nové kamarády, nové poznatky a aby bylo šťastné, veselé a zdravé. Naším cílem je, aby si děti osvojily základy klíčových kompetencí RVP PV. Program je sestaven tak, aby vyhovoval individuálním potřebám a možnostem dětí.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání se nazývá:

„Barevná školka plná pohybu, aneb chceme si v naší školce hrát, vše poznávat a prožívat“

Filosofii školy je zaměřovat se na zlepšení tělesné zdatnosti, vedení ke zdravému životnímu stylu a k podporování pohybových dovedností a sportování.

Pohyb je základní potřebou dítěte a je spojen s vývojem tělesným, psychickým a sociálním. Vnímáme ho jako důležitý prostředek dětského objevování světa, k seznamování s prostředím i ke komunikaci a sblížení dětí navzájem. Dále je prostředkem k získávání sebevědomí, zdravému soupeření i spolupráci.

Cílem výchovně vzdělávacího působení je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře, která odpovídá jeho věku a schopnostem.

Záměření školy - K čemu děti povedeme :

- ke zdravému způsobu života, touze po pohybu a sportu
- k lásce k přírodě, ke zvířatům, k lidem
- k touze po poznání, učení se novým věcem
- k lásce ke knize, k hudbě, k lidovým tradicím
- k úctě k vlastnímu životu, k životu druhých lidí, k životu všech živých tvorů a k přírodě jako takové
- k poznávání své vlastní osobnosti, k poznávání druhých - učit se žít s druhými, komunikovat s nimi, tolerovat je, pomáhat jim
- k podpoře rozvoje poznání, že mohou jednat svobodně, ale za své jednání a rozhodování jsou zodpovědné, že mohou svou životní situaci svým jednáním ovlivňovat.

Jak dosáhnout záměru :

- zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů – bohatou nabídku vzdělávací činností – formou prožitkového učení
- u každého dítěte přihlížet k jeho individuálním schopnostem, potřebám a zájmům. Při výchově a vzdělávání, co nejvíce spolupracovat s rodiči
- na základě každodenního kontaktu s dítětem i jeho rodiči plnit i úkol diagnostický, zejména ve vztahu k dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytovat včasnou pedagogickou péči a tím zlepšovat jejich životní i vzdělávací šance
- v dnešním multikulturním světě rozvíjet prosociální chování, schopnost empatie, schopnost vyjadřovat své emoce

- vytvářet předpoklady pro individuální rozvojové možnosti dětí a umožňovat každému dítěti dospět v době, kdy opouští mateřskou školu k takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná

5. 2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění cílů

Vzdělávání se uskutečňuje ve všech činnostech a situacích, které se během dne vyskytnou. Dbáme na vyváženost spontánních a řízených aktivit. Vzdělávání respektuje potřeby dětí. Dětem jsou nabízeny různorodé vzdělávací činnosti, jsou využity spontánní nápady dětí a je jim poskytován dostatek prostoru pro jejich vlastní aktivity a plány. Specifickou formou představuje didakticky cílená činnost, ve které pedagog s dítětem naplňuje konkrétní cíle formou spontánního a záměrného učení. Toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, na prožitkovém a interaktivním učení. Vzdělávání formou předávání už hotových poznatků se snažíme maximálně omezovat. Naopak se snažíme, aby dítě mělo možnost vzdělávat se objevováním a prožíváním a tak se dobralo samo k cíli a k získání kompetencí. Snažíme se také zajistit rovnováhu řízených, spontánních i relaxačních činností.

Cíle vzdělávání plníme průběžně od rána formou skupinových, individuálních a kolektivních činností (frontálních). Pro získávání poznatků a dovedností používáme metody slovní, názorné a praktické činnosti.

Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků. Obsah těchto bloků vychází ze života dítěte, z ročních období a tradic. Je pro dítě srozumitelný. Mimo tématických celků, ze kterých je integrovaný blok sestaven, jsou upřednostňovány v našem programu i aktuálně zařazované náměty, které vyplynou ze spontánně vzniklých situací. Je na učitelce, aby na nepředvídatelné situace citlivě reagovala a využila je ve prospěch dětí.

6. Vzdělávací obsah

6. 1 Integrované bloky

Vzdělávací obsah je zpracován do čtyř integrovaných bloků (IB), které vycházejí z ročních období, svátků, lidových tradic a akcí školy. Ty jsou dále rozpracované do měsíčních tématických celků, které jsou dále učitelkami na každé třídě rozpracované do podtémat.

IB jsou zpracovány v souladu s požadavky RVP PV, s platnou legislativou a s ohledem na konkrétní podmínky školy.

Vzdělávací obsah zahrnuje všechny oblasti z rámcového programu :

- **Dítě a jeho tělo**
- **Dítě a jeho psychika**
- **Dítě a ten druhý**
- **Dítě a společnost**
- **Dítě a svět**

Je společný pro všechny třídy školy.

Vzdělávací obsah IB a měsíčních témat je dále konkretizován a zpracován ve třídních vzdělávacích – TVP – a to s ohledem na přání a možnosti dětí. Časový prostor k realizaci zůstává otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí i tvořivost učitelky.

Při tvorbě TVP a v průběhu vzdělávání se snažíme vytvářet u dětí základy všech klíčových kompetencí a funkčních předškolních gramotností dětí.

ŠVP PV je dokument, který se stále vyvíjí, a který úzce souvisí s postupným získáváním nových zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním učitelek a s postupnými změnami podmínek, které ŠVP PV ovlivňují.

6. 2 Přehled jednotlivých integrovaných bloků a dílčích projektů

Název ŠVP PV :

**„Barevná školka plná pohybu, aneb chceme si v naší
školce hrát,
vše poznávat a prožívat.“**

Integrované bloky:

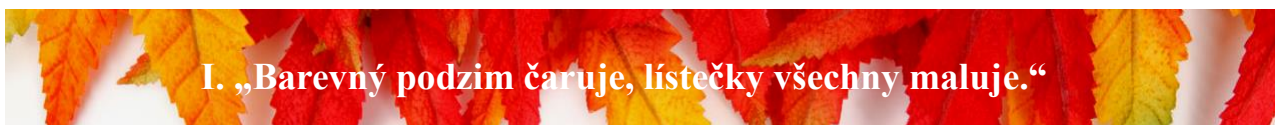
I. „**Barevný podzim** čaruje, lístečky všechny maluje.“

II. „**Bílá zima** děti láká, postavit si sněhuláka.“

III. „**Zelené jaro** už klepe nám na vrátka, z vajíčka klubou se i malá kuřátka.“

IV. „**Žluté léto** už je tady, přišlo i k nám do zahrady.“

Dílčí projekty – témata (tématické bloky), doporučená podtémata (návrh podtémat, která jsou součástí TVP PV):

I. „Barevný podzim čaruje, lístečky všechny maluje.“

Názvy doporučených témat :

1. „Kdo všechno přišel do školky“

Doporučená podtémata : ☐ Škola na nás volá – seznámení s novým prostředím
☐ Moji kamarádi v mateřské škole
☐ Tady jsem doma – moje rodina
☐ Babí léto – příroda kolem nás

(časový rozvrh – přibližně měsíc září)

2. „Barevné podzimní čarování“

Doporučená podtémata : ☐ Plody podzimu na poli, na zahradě
☐ Život v lese
☐ Co umí vítr a déšť a jak si hraje s listy
☐ Podzimní strašidýlka - experimenty, práce s přírodninami-
☐ Dračí podzimní radovánky

(časový rozvrh – přibližně měsíc říjen)

3. „Když padá listí“

Doporučená podtémata : ☐ Dušičkové čarování
☐ Poznáváme lidské tělo
☐ Když kamarád stůně – (co je a není zdravé)
☐ Svatý Martin přijel k nám – (podzimní příroda)
☐ Čistota země – ekologie

(časový rozvrh – přibližně měsíc listopad)

I. „Bílá zima děti láká, postavit si sněhuláka.“

Názvy doporučených témat :

4. „Než zazvoní zvoneček“

Doporučená podtémata : ☐ Když se čerti ženili
☐ Tajemství vánoc
☐ O stromečku a kapří šupince

(časový rozvrh – přibližně měsíc prosinec)

5. „Paní zima kraluje“

Doporučená podtémata : ☐ Povídám, povídám pohádku – O třech králích
☐ Kdo sportuje, ten je zdrav
☐ Brzy půjdu k zápisu

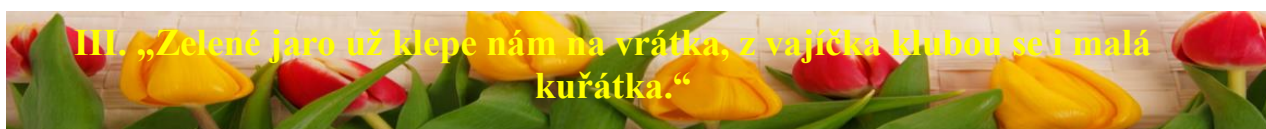
- ☐ Zimní radovánky se sněhem
- ☐ Zima v pohádce, v básničce a v písničce
- ☐ Umím se správně oblékat
- ☐ Když jsem nemocný

(časový rozvrh – přibližně měsíc leden)

6. „Masopustní radovánky, aneb z pohádky do pohádky“

- Doporučená podtémata :**
- ☐ Volně zvolená podtémata podle názvů pohádek (výběr je na volbě pedagoga)
  - ☐ Ptáci a zvířata v zimě – stopy ve sněhu
  - ☐ Lidé a řemesla
  - ☐ Masopustní radovánky

(časový rozvrh – přibližně měsíc únor)

Názvy doporučených témat :

7. „Jak se rodí jaro“

- Doporučená podtémata :**
- ☐ Když jaro ťuká na vrátka
  - ☐ Jaro v trávě
  - ☐ Jaro na zahradě
  - ☐ Hody, hody, doprovody – svátky jara Velikonoce

(časový rozvrh – přibližně měsíc březen)

8. „Objevujeme svět kolem nás“

- Doporučená podtémata :**
- ☐ Zvířata a jejich mláďata – u babičky na dvorečku
  - ☐ Za zvířátky do lesa a na pole
  - ☐ Dopravní prostředky a bezpečnost na silnicích - duben měsíc bezpečnosti
  - ☐ Svátek planety Země
  - ☐ Čarodějné dovádění

(časový rozvrh – přibližně měsíc duben)

9. „Když všechno kvete“

- Doporučená podtémata :**
- ☐ Maminka má svátek
  - ☐ Květy jara
  - ☐ Stromy a já
  - ☐ Kniha studnice moudrosti
  - ☐ Sportujeme rádi (příprava na Klokánka)
  - ☐ Co známe z dopravy (příprava na Dopraváčka)

(časový rozvrh – přibližně měsíc květen)

Názvy doporučených témat :

10. „Co všechno už známe“

- Doporučená podtémata :**
- ☐ Kamarádi z celého světa slaví svátek

- ☒ Planeta Země a vesmír
- ☒ Exotická zvířata – jedeme do ZOO
- ☒ Život v moři
- ☒ Léto už je mezi námi
- ☒ Hurá na prázdniny
  - ☒ Stanování v přírodě
- ☒ Hraj si a dováděj, přitom však si pozor dej

(časový rozvrh – přibližně měsíc červen - srpen)

6. 3 Konkrétně rozpracované jednotlivé integrované bloky

I. „Barevný podzim čaruje, lístečky všechny maluje.“

1. TÉMA : „Kdo všechno přišel do školy“

Pedagogický záměr: Vhodnou organizací a laskavým přístupem usnadnit dětem vstup do mateřské školky; získat dítě pro radostný pobyt ve školce; probouzet přátelství s ostatními dětmi; seznámit děti s denním režimem a životem v kolektivu; poznávat, jak se chovat ke druhému, ve skupině dětí, v rodině i ve škole.

Cílová skupina : děti zpravidla od 3 do 7 let

Charakteristika tématického bloku: Září je začátkem školního roku a pro nově přichozí děti znamená prvotní odloučení od rodičů. Nastupují do jiného prostředí, kde očekávají podporu ze strany dospělých a kladné přijetí ostatními dětmi. Vstupem do kolektivu vrstevníků je po nich požadováno, aby podřídily své chování společným pravidlům, naučily se vycházet s ostatními dětmi, jednaly samostatněji, omezovaly sobeckost, podílely se na plnění úkolů a podřídily se režimu mateřské školy. Pro děti, které v docházce pokračují, je situace obdobně náročná. Do kolektivu jim vstupují noví účastníci, kteří tím, že pravidla neznají, je porušují a narušují zaběhnuté rituály. Do hry tak vnášejí nové prvky, jiný způsob hry a chování. Děti musí začít vyjednávat s okolím, bránit svou pozici a svá pravidla. Nacházejí se tak v roli „zkušenějšího“, který zná, ukazuje a vysvětluje. Děti získávají pro svůj život základy kompetencí k řešení problémů, schopnost komunikovat s ostatními, dokázat se prosadit ve skupině, ale také ustoupit, podřídít se, pomoci druhému, vyjednávat a dohodnout se.

Časová organizace: zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky

Dílčí cíle :

- Vytvářet základy hygienických návyků a praktických dovedností, osvojovat si dovednosti důležité k podpoře osobní pohody i pohody prostředí. /BIO/
- Získání relativní citové samostatnosti. /PSY/
- Seznamování a vytváření pravidel chování ve vztahu k druhému. /INT/
- Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (ve třídě, v rodině). /SOC/
- Seznamovat se s prostředím mateřské školy, orientovat se v něm a vytvářet pozitivní vztah k němu. /ENV/

I. Očekávané výstupy: Zvládnout sebeobsluhu a zacházet s běžnými předměty denní potřeby /BIO/

Navrhované činnosti : činnosti zaměřené na pravidelné opakování režimu dne (hygienické a samoobslužné návyky), aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci, námětové hry, didaktické činnosti, prožitkové činnosti, lokomoční pohybové činnosti při pobytu venku, relaxační činnosti

Kompetence k učení : Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

II. Očekávané výstupy : Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich opory /PSY/

Navrhované činnosti : spontánní hry, prožitkové činnosti podporující psychickou pohodu dítěte, dramatizační činnostní hry, aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci, činnosti a hry pro přirozené pozorování, pohybové a sportovní aktivity, pobyty venku

Kompetence sociální a personální : Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

III. Očekávané výstupy : Orientovat se bezpečně v prostředí mateřské školy a na školní zahradě, adaptovat se na nové prostředí ; komunikovat, učit se domluvit, rozlišovat, co je dobré a co špatné pro sebe i ostatní - řešit spory /ENV,SOC,INT/

Navrhované činnosti : přirozené pozorování prostředí a života v něm, společné aktivity, rozhovory, vyprávění zážitků, postřehů; diskusní kruh, práce s manipulací s obrazovým materiálem, kognitivní činnosti, prosociální hry, výtvarné hry a činnosti

Kompetence komunikativní : Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

IV. Očekávané výstupy : Navazovat kontakty s dospělým, kterému je dítě svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho /INT/

Navrhované činnosti : běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s dospělým a s druhým dítětem, poslech písní, básní, nácvik jednoduchých říkadel, četba pohádkových příběhů, sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, pohybové aktivity, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné a pracovní činnosti, prožitkové činnosti, relaxační činnosti

Kompetence činnostní a občanské : Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.

V. Očekávané výstupy : Spolupracovat při vytváření pravidel soužití ve třídě, dohodnutá a pochopená pravidla dodržovat, dodržovat herní pravidla. /INT/ **Navrhované činnosti :** hry a činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě, kooperativní hry a činnosti, námětové hra, manipulační činnosti, výtvarné a pracovní činnosti

Kompetence sociální a personální : Uvědomuje si, že za své jednání odpovídá a nese důsledky.

VI. Očekávané výstupy: Porozumět slyšené pohádce, zachytit hlavní myšlenku, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách, dramatizovat slyšenou pohádku. /PSY, SOC/

Navrhované činnosti : poslech a četba pohádek a příběhů, přednes, recitace, zpěv, vyprávění, výtvarné ztvárnění. Manipulace s obrazovým materiálem, námětové hry, prohlížení a „čtení“ knížek, spontánní hry, námětové hry a činnosti, poznávací aktivity

Kompetence komunikativní : Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

Rizika :

- nedostatečný respekt k individuálním potřebám dětí (k potřebě pohybu, spánku, odpočinku, látkové výměny, osobního tempa a tepelné pohody, k potřebě soukromí apod.)
- prostředí komunikačně chudé, omezující běžnou komunikaci mezi dětmi i dospělými, špatný jazykový vzor
- převaha předávání hotových poznatků slovním poučováním a vysvětlováním

- neznalost zdravotního stavu a zdravotních problémů dítěte
- nedostatek času a prostředků pro spontánní hru, k jejímu rozvinutí a dokončení
- nedostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty s druhými dětmi
- příliš mnoho pravidel ve skupině, ne všichni je dodržují (např. někteří dospělí)

Doporučená nabídka podtémat, která mohou být zpracována v TVP PV :

- ☒ Škola nás volá – seznámení s novým prostředím
- ☒ Moji kamarádi v mateřské škole
- ☒ Tady jsem doma – moje rodina
- ☒ Babí léto – příroda kolem nás

(Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc září.)

2. TÉMA: „Podzimní čarování“

Pedagogický záměr : Poznávat podzim s jeho charakteristickými znaky. Práci s přírodninami, jejich sběrem, vycházkami do okolí a pozorováním měnící se přírody budeme rozvíjet estetické cítění zprostředkované dary podzimu. Vytvářet základy zdravého životního stylu

Cílová skupina : děti zpravidla od 3 do 7 let

Charakteristika tematického bloku : Projekt je zaměřen na poznávání přírody, počasí a na poznávání některých druhů zvířat. Budeme pozorovat zákonité změny v přírodě, stromy a keře, jak dozrává ovoce a zelenina, jak kvetou pozdní květy podzimu. Budeme si vyprávět o tom, proč vlaštovky odlétají do teplých krajín. Projekt dále rozvíjí jemnou motoriku a pracovní dovednosti dětí, postřeh a reakci na podnět, sportovní aktivitu dětí. Učí děti uvědomovat si, co je zdravé a v souladu s morálními hodnotami společnosti.

Časová organizace : zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky

Dílčí cíle :

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.) /BIO/
- Rozvoj a užívání všech smyslů. /BIO/
  - Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.) /PSY/
  - Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou. /ENV/
  - Rozvoj kooperativních dovedností. /INT/
  - Vnímání základních hodnoty společnosti, (vést děti k potřebě pomáhat druhým) /SOC/

I. Očekávané výstupy : Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami a nástroji, s náčiním a materiálem) /BIO/

Navrhované činnosti : manipulační činnosti s netradičními materiály, náčiním, nástroji, náradím, činnostmi seznamující děti s věcmi a jejich praktickým používáním (sběr přírodnin, plodů podzimu, práce s přírodninami)

Kompetence k učení : Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.

II. Očekávané výstupy : Vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynu /BIO/

Navrhované činnosti : lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti, zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení), pohybové hry, výtvarné a pracovní činnosti, smyslové hry, hry na koncentraci pozornosti, zrakové vnímání,...

Kompetence k učení : Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výtvořiny druhých.

III. Očekávané výstupy : Poznávat a pojmenovávat věci a jevy, které dítě obklopují, (poznávat ovoce, zeleninu, podzimní květiny, některé druhy zvířat, počasí,...) /BIO, PSY/

Navrhované činnosti : spontánní a prožitkové hry, výtvarné a pracovní hry a činnosti, smyslové hry, přirozené pozorování okolní přírody, práce na zahradách, polích, turistické vycházky, pobyty venku, manipulační činnosti, rozhovory, hry a činnosti zaměřené na práci s encyklopediemi, námětové hry a činnosti

Kompetence komunikativní : Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity, nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

IV. Očekávané výstupy : Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů (rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.) /PSY/

Navrhované činnosti : smyslové a psychomotorické hry – poznávání chuti, vůně, tvaru hmatem, námětové hry a činnosti, prožitkové hry a činnosti, aktivity zaměřené na koncentraci pozornosti, aktivity na podporu rytmického cítění, výtvarné a pracovní činnosti, hry na téma „co je dobře a co je špatně“, motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností – experimentace

Kompetence k řešení problémů : Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Kompetence k učení : Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.

V. Očekávané výstupy : Uvědomovat si změny v přírodě, seznámit se s pojmem „babí léto“, chápat, proč ptáci odlétají do teplých krajín /ENV/

Navrhované činnosti : hry a činnosti zaměřené na poznávání a pozorování, prožitkové aktivity, experimentování, manipulační hry a činnosti, námětové hry a činnosti, výtvarné a pracovní hry a činnosti, komunikativní aktivity, ...

Kompetence k učení : Klade otázky, hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co dokázalo.

VI. Očekávané výstupy : Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označené nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci. /PSY/

Navrhované činnosti : hry a činnosti zaměřené na porozumění pravidlům, jejich společná tvorba (piktogramy, orientační a dopravní značky, označená nebezpečí)

Kompetence komunikativní : Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.

VII. Očekávané výstupy : Procvičovat početní představy, vytvářet u dětí základy matematického myšlení, rozlišovat základní a některé doplňkové barvy. /PSY/

Navrhované činnosti : hry a činnosti k podpoře matematického a logického myšlení – třídění, porovnávání, řazení,, procvičování číselné řady, význam pojmů více, méně, stejně, činnosti a hry zaměřené na poznávání barev, experimentace.

Kompetence k řešení problémů : Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

Rizika :

- omezování spontánních pohybových aktivit, nepravidelná, málo rozmanitá či jednotvárná nabídka pohybových aktivit
- vytváření komunikativních zábrán (necitlivé donucování dítěte k hovoru, nerespektování dětského ostychu vedoucí k úzkosti a strachu dítěte)
- nedostatek příležitostí k poznávacím činnostem založeným na vlastní zkušenosti
- málo podnětů a aktivit podporujících estetické vnímání, cítění, prožívání a vyjadřování
- nedostatek empatie, neposkytování empatické odezvy na problémy dítěte
- nedostatek příležitostí k nápravě jednání, které bylo proti pravidlům
- nedostatek příležitostí vidět a vnímat svět v jeho pestrosti a změně, v jeho dění a řádu

Doporučená nabídka podtémat, která mohou být zpracována v TVP PV :

- ☐ Plody podzimu na zahradě, na poli
- ☐ Život v lese
- ☐ Co umí vítr a déšť, jak si hraje s listy
- ☐ Podzimní strašidylka – experimenty, práce s přírodninami
- ☐ Dračí podzimní radovánky

(Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc říjen.)

3. TÉMA : „Když padá listí“

Pedagogický záměr : Zaměřit se na určování charakteru podzimního počasí („Dušičkové počasí“). Rozvíjet u dětí fantazii a vést je k sounáležitosti s podzimní přírodou. Osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví. Vytvářet základy zdravého životního stylu a stravování, prevence sociálně – patologických vlivů. Ve spolupráci s rodiči rozvíjet tvořivost dětí.

Cílová skupina : děti zpravidla od 3 do 7 let

Charakteristika tematického bloku : Základem projektu je vytváření návyků a dovedností zdravého způsobu života. Děti si budou osvojovat poznatky o svém těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich významu. Budou sportovat, učit se správně dýchat a zdravě jíst. Budou se dozvídat, co je zdravé a co nám škodí a postupně budeme upevňovat u dětí zdravé životní návyky a postoje. V průběhu projektu si děti budou osvojovat znalosti o starých tradicích a lidových pořekadlech, budou využívat přírodniny pro podzimní výtvarné „čarování“.

Časová organizace : zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky.

Dílčí cíle :

- Osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí. /BIO/

- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. /BIO/
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování). /PSY/
- Vytváření základů pro práci s informacemi. /PSY/
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání. /PSY/
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, apod.). /INT/
- Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije. /SOC/
- Rozpoznávat, co je nebezpečné (předměty, zdraví ohrožující látky, přírodní jevy). /ENV/

I. Očekávané výstupy : Pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji. Rozlišovat, co je prospívá zdraví a co mu škodí. /BIO/

Navrhované činnosti : hry a činnosti zaměřené na poznávání lidského těla, manipulace s obrázky, námětové hry, kognitivní hry, relaxační a odpočinkové aktivity, námětové hry, didaktické hry a činnosti

Kompetence činnostní a občanské : Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí.

II. Očekávané výstupy : Vyjadřovat se samostatně a smysluplně, myšlenky, nálady, pocity, mínění, úsudky ve vhodně formulovaných větách, popsat situaci (skutečnou, podle obrázku). /PSY/

Navrhované činnosti : demonstrační obrázky, práce s knihou, encyklopedií, situační a prožitkové činnosti; námětové hry, poslech čtených příběhů, pohybové hry zaměřené na zdravotní tematiku, experimenty

Kompetence komunikativní : Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

III. Očekávané výstupy : Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý, nekonečně pestrý a různorodý. Rozvíjet dětskou tvořivost na základě pozorování a poznávání praktickou činností. /ENV, PSY, BIO/

Navrhované činnosti : hry s obrázky, posloupnost dějů, hry a činnosti zaměřené na poznávání barev základních i doplňkových, procvičování jemné motoriky (vytrhávání, provlékání,...), komunikativní kruh, spontánní, volné hry a experimenty s přírodninami, výtvarné, hudební a hudebně pohybové činnosti podporující tvořivost

Kompetence k učení : Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

IV. Očekávané výstupy : Spolupracovat s ostatními a chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu prvních desítek, poznat více, méně, první, poslední apod.). /INT, PSY/

Navrhované činnosti : hry k podpoře matematického a logického myšlení (třídění,řazení, porovnávání, procvičování číselné řady, méně, více, stejně), procvičování a experimentování. Manipulační činnosti s geometrickými tvary a barevnými víčky, kooperativní činnosti a hry

Kompetence k řešení problému : Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

V. Očekávané výstupy : Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) a porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu), ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem. /BIO, PSY/

Navrhované činnosti : artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, přednes, recitace, dramatizace, pěvecké činnosti, hry s knihou – obrázkové čtení, hry a činnosti zaměřené na rytmické a dětské hudební nástroje, námětové hry, hry s písmenky

Kompetence komunikativní : Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Kompetence k učení : Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů a je schopno dobrat se výsledků.

VI. Očekávané výstupy : Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti. /SOC/

Navrhované činnosti : prosociální a činnosti, hry a aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy, aktivity spojené s každodenním setkáváním s pozitivními vzory chování.

Kompetence činnostní a občanské : Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

VII. Očekávané výstupy : Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc). /ENV/

Navrhované činnosti : kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse na problém, vyprávění, poslech, objeovávání), hry a činnosti s literárními texty a obrazovým materiálem, prohlížení encyklopedií, manipulace s obrázky posloupnosti apod.

Kompetence sociální a interpersonální : Při setkání s cizími lidmi, či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která mu není příjemná, umí odmítnout.

Rizika :

- dlouhodobé statické zatěžování bez pohybu, uplatňování nevhodných cviků a činností, nevhodné oblečení při pohybových činnostech
- málo příležitostí k samostatným řečovým projevům dítěte (spontánním i řízeným) a slabá motivace k nim
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- spěch a nervozita, omezování možností dítěte dokončovat činnost v individuálním tempu, nevhodné zásahy a přerušování činností dětí dospělými
- nejednoznačně formulovaná pravidla chování ve vztahu k druhému, nedodržování přijatých pravidel, špatný vzor
- špatný příklad dospělých (chování ohrožující životní prostředí, neekologické postoje, xenofobní chování, lhostejnost k problémům kolem sebe a neochota podílet se na jejich řešení)

Doporučená nabídka podtémat, která mohou být rozpracována v TVP PV :

- ☐ Dušičkové čarování
- ☐ Poznáváme lidské tělo
- ☐ Když kamarád stůně (co je a není zdravé)
- ☐ Svatý Martin přijel k nám – podzimní příroda
- ☐ Čistota Země – ekologie

(Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc listopad.)

II. „Bílá zima děti láká, postavit si sněhuláka.“

4. TÉMA : „Než zazvoní zvoneček „

Pedagogický záměr : Osvojit si prostřednictvím praktických činností poznatky o lidových zvycích a tradicích vánočních svátků. Poznávat, že je hezké dárky nejen přijímat, ale i dávat, prohlubovat citové vazby v rodině i v blízkém okolí. Rozvíjet kulturně estetické dovednosti – výtvarné, hudební, dramatické.

Cílová skupina : děti zpravidla od 3 do 7 let

Charakteristika tématického bloku : V tomto projektu se zaměříme na historii vánoc, na vánoční tradice a zvyky, na přípravu oslav vánoc v mateřské škole. Děti se budou připravovat nejdříve na příchod Mikuláše a čerta a na mikulášskou nadílku. Budou pozorovat zimní přírodu a seznamovat se s tím, co potřebují k životu zvířátka v lese a jak jim pomáháme. V průběhu adventu, který trvá čtyři týdny a končí 24.prosince Štědrým dnem, se děti budou postupně připravovat na tento nejkrásnější den v roce. Všechny činnosti budou motivačně sjednoceny a povedou k aktivnímu zapojení dětí do výzdoby třídy, k pečení cukroví, ke zhotovování přáníček a dárečků, zpívání koledí, k přípravě vánoční besídky a s tím spojené i vánoční nadílky u stromečku v mateřské škole.

Časová organizace : zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky

Dílčí cíle :

- Rozvíjet pohybové schopnosti v oblasti jemné i hrubé motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí. /BIO/
- Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství. /SOC/
- Rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev. /PSY/
- Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně – logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivaci představivosti a fantazie. /PSY/
- Rozvíjet tvořivost (tvořivé myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření). /PSY/
- Rozvíjet schopnost vytvářet citové vazby a city plně prožívat. /INT/
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti a neustálých proměnách. /ENV/

I. Očekávané výstupy : Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou, zpěvem. /BIO/

Navrhované činnosti : hry a činnosti zaměřené na lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, poskoky, lezení), hudebně pohybové hry, tanečky, pohybové improvizace.

Kompetence k učení : Pokud se dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

II. Očekávané výstupy : Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči, naučit se básničku, říkanku, zazpívat písničku, zvládnout krátkou dramatizaci pohádky, zatančit taneček na hudbu. /PSY, BIO/

Navrhované činnosti : hudební a hudebně pohybové hry, příprava a nácvik pásma písní, básní, tanečků, na vánoční besídku, prožitkové činnosti, dramatizace pohádky,

Kompetence komunikativní : V běžných situacích komunikuje bez zábrana ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.

III. Očekávané výstupy : Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim. /PSY/

Navrhované činnosti : tvorba vánočních přáníček a dárečků různými výtvarnými technikami, tvořivé hry a činnosti s netradičními materiály, fantazijní činnosti, pohybové a improvizací hry, konstruktivní hry a činnosti, hry s maňásky, s návrhovýchmi čepičkami, s javajkovým divadlem, kooperační činnosti, skupinové hry

Kompetence k řešení problémů : Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.

IV. Očekávané výstupy : Rozhodovat o svých činnostech, prožívat hezké a příjemné zážitky, radovat se z přírodních a kulturních krás, setkávat se s uměním. /PSY, ENV/

Navrhované činnosti : spontánní hry a činnosti, vycházky do okolí, návštěvy městských kulturních center, činnosti a hry zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu, činnosti zaměřené na práci s knihou

Kompetence činnostní a občanské : Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

V. Očekávané výstupy : Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody. /SOC/

Navrhované činnosti : hry a činnosti zaměřené na spoluvytváření množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě, konstruktivní hry, činnosti podporující sociální vztahy, prožitkové aktivity.

Kompetence činnostní a občanské : Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.

VI. Očekávané výstupy : Všimát si změn a dění v nejbližším okolí. /ENV/

Navrhované činnosti : sledování a pozorování událostí ve městě, účast na akcích (adventní vystoupení), které jsou pro děti zajímavé, námětové hry a činnosti, pobyt venku cíleně zaměřený, prožitkové učení

Kompetence k řešení problémů : Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva a aktivní zájem.

Rizika :

- nedostatečně vybavené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, nářadím, popř. nedostatečné využívání vybavení apod.
- špatný jazykový vzor
- jednotvárná málo rozmanitá nabídka činností; málo podnětné, málo pestré a málo obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné, neupravené, s nadbytkem hraček a věcí

- převažující důraz na pamětní učení a mechanickou reprodukci, málo názornosti i prostoru pro rozvoj fantazie
- nedostatečné uznání a oceňování úsilí či úspěchu dítěte
- manipulace dítěte tzv.pozitivními prostředky (citovými prostředky, chválením bez opodstatnění)

Doporučená nabídka témat, která mohou být rozpracována v TVP PV :

- ☐ Mikuláš a čertík
- ☐ Tajemství Vánoc
- ☐ O stromečku a kapři šupince

(Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc prosinec.)

5. TÉMA: „Paní Zima kraluje“

Pedagogický záměr : Seznámit děti se základními znaky ročního období, seznámit a pozorovat projevy zimního počasí, objevit možnosti pomoci přírodě, najít krásu zimní přírody, seznámit děti s tím, jak se v zimě oblékáme. Respektovat pravidla při činnostech, v kolektivu, dbát o své zdraví a bezpečnost. Přiblížit dětem důležitost zimních sportů, seznámit je i s netradičními zimními sporty. Osvojovat si poznatky a dovednosti k podpoře zdraví. Zajistit zejména u předškoláků maximální rozvoj schopností a poznatků důležitých k přípravě na zápis do základní školy – znalost jména, bydliště, barev, časových vztahů, matematických pojmů apod.

Cílová skupina : děti zpravidla od 3 do 7 let

Charakteristika tematického bloku : V tomto projektu se budou děti prožitkovým učením seznamovat s charakteristickými znaky zimy, vlastnostmi sněhu, ledu, se změnami počasí. Při hrách na sněhu budou řízeně rozvíjet pohybové dovednosti. Prostřednictvím zimních sportů se budou seznamovat s důležitostmi pohybu pro zdravé tělo, seznámí se zároveň s pravidly bezpečnosti důležité pro ně samostatně i pro druhé. Budou se seznamovat s lidským tělem, poznávat zdravé a nezdravé potraviny, sociálně patologické jevy a činnosti (alkohol, drogy, cigarety). Budou hravou formou procvičovat a rozvíjet paměť, pozornost, kooperaci, tvořivost, estetické citění. Budou poznávat různé druhy stop ve sněhu a zjišťovat, jak můžeme pomáhat zvířatům v zimě.

Časová organizace : zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky

Dílčí cíle :

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, rozvoj a užívání všech smyslů. /BIO/
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě. /BIO/
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti) /INT/
- Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat. /SOC/
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení, psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka. /PSY/

- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou, lidmi a společností. /ENV/

I. Očekávané výstupy : Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu ledu, ve vodě, v písku). /BIO/

Navrhované činnosti : činnosti a hry zaměřené na lokomoci i jiné činnosti (sezónní činnosti; míčové hry apod.), zdravotně zaměřené činnosti (vyrovňovací, protahovací, relaxační), hry se sněhem, výlety do přírody

Kompetence k učení : Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

II. Očekávané výstupy : Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji; Náčiním a materiálem, tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) /BIO, PSY/

Navrhované činnosti : činnosti a hry zaměřené na výtvarné a pracovní dovednosti, zdravotně zaměřené činnosti, manipulační činnosti zaměřené na rozvoj jemné motoriky, konstruktivní a grafické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

Kompetence k řešení problémů : Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

III. Očekávané výstupy : Pojmenovat části těla, některé orgány; znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, co mu prospívá; s pohybem a sportem. /BIO, PSY, SOC/

Navrhované činnosti : hry a aktivity zaměřené na prevenci a ochranu zdraví, demonstrační obrázky, kognitivní činnosti a hry, pohybové a sportovní činnosti, relaxační a odpočinkové činnosti, zajišťující zdravou atmosféru.

Kompetence k učení : Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

IV. Očekávané výstupy : Sledovat a vyprávět příběh, pohádku, popsat situaci, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky ve slovech, sledovat očima zleva doprava. /PSY/

Navrhované činnosti : činnosti a hry zaměřené na knihy, písmena, grafické činnosti zaměřené na nápodobu symbolů, písmen; činnosti na PC zaměřené na poznávání symbolů; hry s obrazy a slovy; společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace.

Kompetence komunikativní : Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika atp.)

V. Očekávané výstupy : Chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, apod.), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase. /PSY/

Navrhované činnosti : hry a činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce), hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, hry a činnosti zasvěčující dítě do časových pojmů, vztahů souvisejících s denním řádem

Kompetence k řešení problémů : Řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, názornější s oporou a pomocí dospělého.

VI. Očekávané výstupy : Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost, prožívat radost ze zvládnutého a poznání. /PSY/

Navrhované činnosti : aktivity a hry zaměřené na rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání, námětové hry, spontánní hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost, aktivity vyvolávající veselí a pohodu, manipulační činnosti, experimenty.

Kompetence k učení : Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

Kompetence k řešení problémů : Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.

VII. Očekávané výstupy : Všimát si změn v okolní přírodě, střídání ročních období; pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (chránit přírodu, starat se o zvířata v zimě) /ENV,PSY/

Navrhované činnosti : přirozené pozorování okolní přírody na vycházkách, praktické ukázky, kognitivní činnosti, experimentování, smysluplné činnosti zaměřené na péči o zvířata v zimě (krmení zvířátek v lese, ptáků u krmítek), hry a činnosti zaměřené na práci s encyklopediemi.

Kompetence činnostní a občanské : Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Rizika :

- nedostatek či zkreslení elementárních informací o lidském těle, o jeho růstu, o zdraví i o možnostech jeho ohrožení, způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- nedostatečná pozornost k rozvoji dovedností předcházejících čtení a psaní
- málo příležitostí a prostoru k experimentaci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- stresy a napětí, nejistota, nedostatek ochrany a osobního soukromí
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
- zvýhodňování a znevýhodňování některých dětí ve skupině
- nedostatek pozornosti prevenci vlivů prostředí, které mohou být pro dítě nezdravé a nebezpečné

Doporučená nabídka podtémat, která mohou být zpracována v TVP PV :

- ☐ Povídám, povídám pohádku, aneb „O třech králich“
- ☐ Kdo sportuje, ten je zdrav
- ☐ Jak žijí ptáci a zvířata v zimě
- ☐ Brzy půjdu k zápisu
- ☐ Zimní radovánky se sněhem
- ☐ Zima v pohádce, v básničce a písničce
- ☐ Umím se správně oblékat
- ☐ Když jsem nemocný

(Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc leden.)

6. TÉMA : „Masopustní radovánky“

Pedagogický záměr : Seznámit děti s lidovými tradicemi a zvyky v období masopustu. Rozvíjet hudebně pohybové dovednosti a kultivovaný projev. Seznamovat děti s dalšími pohádkovými příběhy, podporovat zájem dětí o pohádkový svět, knihy, pravidla, poučení. Rozvíjet představivost, fantazii a tvořivost ve všech činnostech.

Cílová skupina : děti zpravidla od 3 do 7 let

Charakteristika tematického bloku : V tomto projektu se děti budou seznamovat s dalšími pohádkami, které děti provází v mnoha příležitostech, pomáhají jim pochopit dobro, zlo, kamarádství, spolupráci, trpělivost a mnoho dalších vlastností, které potřebují poznat a pochopit. Zimní období je jako stvořené k pohádkám. Budou se s nimi seznamovat, hrát si na ně, kreslit, malovat, budou poznávat různorodé pohádkové hrdiny a postavy, dramatizovat a

vyrábět loutky a stavět divadlo. Vymyslíme společně úplně novou pohádku a celý projekt zakončíme přípravou na karneval, kde se děti budou seznamovat s různými druhy řemesel. Děti si budou vyrábět masku, budou se seznamovat s pranostikami, které se k tomuto období Masopustu vztahují. Vše oslavíme tradičním karnevalem v naší škole.

Časová organizace : zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky

Dílčí cíle :

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností. /BIO/
- Rozvoj mluveného projevu a souvislého vyjadřování. /PSY/
- Rozvoj kultivace, tvořivosti a fantazie. /PSY/
- Rozvoj kultivace estetického vnímání, cítění a prožívání. /PSY/
  - Rozvoj sociální citlivosti, tolerance, poznávat a rozlišovat charakter postav. /INT/
- Vytvořit základy pozitivních vztahů ke kultuře a umění. /SOC/
  - Seznamovat s místem a prostředkem, ve kterém dítě žije, vytvářet pozitivní vztah k němu. /ENV/

I. Očekávané výstupy : Koordinovat lokomoci a další polohy těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou. /BIO/

Navrhované činnosti : nácvik tanečků a her zaměřených na pohádková témata, kolektivní oslava tancem - „Rej masek“- a různé soutěživé hry a činnosti, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, dramatizace a improvizace krátkých etud

Kompetence sociální a personální : Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti , dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.

II. Očekávané výstupy : Porozumět slyšenému. Naučit se z paměti krátké texty (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách, reprodukovat říkanky, písničky, pohádky; zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.) /PSY/

Navrhované činnosti : dramatizace krátkých hříček a pohádek, prožitkové hry a činnosti; spontánní činnosti a hry, samostatný slovní projev na určité téma

Kompetence komunikativní : Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a smysluplný dialog.

III. Očekávané výstupy : Vnímát, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení . /PSY/

Navrhované činnosti : námětové hry a činnosti, hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity), seznamovat se s různými druhy řemesel

Kompetence k učení : Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

IV. Očekávané výstupy : Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) /PSY/

Navrhované činnosti : spontánní hry a činnosti, prožitkové činnosti, cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolu a sebeovládání, zvláště emocí záporných (např. hněvu, zlosti, úzkosti), komunitní kruh, pracovní a výtvarné činnosti, hudebně pohybové a improvizací aktivity

Kompetence sociální a personální : Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

V. Očekávané výstupy : Spolupracovat s ostatními, zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) /SOC,INT/

Navrhované činnosti : tvořivé činnosti zaměřené na výrobu masek, loutek, divadla, pečení masopustního pečiva z různých druhů těst, manipulační činnosti zaměřené na rozvoj jemné motoriky, aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, relaxační a pohybové činnosti, společné hry a společné aktivity nejrozličnějšího zaměření

Kompetence činnostní a občanské : Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšimavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.

VI. Očekávané výstupy : Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem. Navazovat a udržovat dětská přátelství, umět odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná . /INT/

Navrhované činnosti : sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, aktivity podporující sblížení dětí

Kompetence sociální a personální : Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

VII. Očekávané výstupy : Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi. /ENV/

Navrhované činnosti : přirozené pozorování blízkého prostředí, života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, sledování událostí ve městě a účast na akcích, které jsou pro děti zajímavé, manipulační a praktické zkoumání

Kompetence k učení : Má elementární poznatky o světě lidí, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije.

Rizika :

- absence a nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- nevhodné prostory pro pohybové činnosti a nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- omezený přístup ke knížkám
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- nedostatek možností projevovat vlastní city, sdělovat citové dojmy a prožitky a hovořit o nich
- nedostatečný respekt k vzájemným sympatiím dětí a malá podpora dětských přátelství
- přítomnost nevhodných, podbízivých a nevkusných podnětů
- nedostatečné a nepřiměřené informace, nedostatečné nebo žádné odpovědi na otázky dětí

Doporučená nabídka podtémat, která mohou být zpracována v TVP PV:

- ☐ Volně zvolená podtémata podle např.podle názvů pohádek (na volbě pedagoga)
- ☐ Lidé a řemesla
- ☐ Masopustní radovánky

(Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc únor.)

III. „Zelené jaro už klepe na vrátka, z vajíčka klubou se i malá kuřátka.“

7. TÉMA : „Jak se rodí jaro“

Pedagogický záměr : Vést děti k chápání, poznávání, chápání toho, co kolem sebe vidí a vnímají, poznávání proměn v přírodě, získávání povědomí o koloběhu v přírodě; postupně dětem nabízet vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, které jsou pro ně pochopitelné, zajímavé a užitečné, proces vzniku rostlinky od semínka až po vykvetení. Seznamovat děti s tradicemi svátků jara a rozvíjet u dětí pocit sounáležitosti s přírodou, s lidmi a společností.

Cílová skupina : děti zpravidla od 3 do 7 let

Charakteristika tématického bloku : Březen je měsíc, kdy se pomalu začíná probouzet příroda ze zimního spánku. Děti budou pozorovat změny v počasí a v přírodě: „ Jak se pozná, že je jaro?“ - Sluníčko začíná více hřát a taje sníh. Na zahrádkách se objevují první kytičky a přilétají ptáci z teplých krajín. Děti se je učí pojmenovávat při pobytech venku. Budou dělat pokusy s vodou a hrát si s barvami. Společně se budeme připravovat na svátky jara – velikonoce, seznamovat se s velikonočními zvyky a tím u dětí vzbuzovat zájem o velikonoční tradice.

Časová organizace : zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky

Dílčí cíle :

- Uvědomování si vlastního těla, rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla. /BIO/
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu). /PSY/
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření). /PSY/
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit vyjádřit. /PSY/
- Rozvoj kooperativních dovedností. /INT/
- Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení. /PSY/
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů a návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopností se projevovat autenticky, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny. /SOC/
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám a úcty životu ve všech jeho formách. /ENV/

I. Očekávané výstupy : Zachovávat správné držení těla a koordinovat lokomoci a další pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou. /BIO/

Navrhované činnosti : hudebně pohybové činnosti a hry, tanečky, zpěv doprovázený pohybem, melodizace a rytmičtější říkadla

Kompetence k učení : Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadání práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno se dobrat k výsledkům.

II. Očekávané výstupy : Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách. /PSY/

Navrhované činnosti : společné diskuze, rozhovory, individuální i skupinová konverzace (vyprávění podle skutečnosti, obrazového materiálu, fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.), dramatizace

Kompetence komunikativní : Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

III. Očekávané výstupy : Zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi). /PSY/

Navrhované činnosti : činnosti zahrnující přímé pozorování, rozhovory o výsledku pozorování, motivační hry a činnosti, prožitkové činnosti, spontánní hry, volné hry a činnosti, experimenty, činnosti zasvěcující do časových pojmů a vztahů.

Kompetence k učení : Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.

IV. Očekávané výstupy : Zachycovat skutečnosti, vyjadřovat své představy pomocí různých jiných materiálů, z přírodnin. /SOC/

Navrhované činnosti : společné činnosti a hry zaměřené na přípravu a realizaci slavností na vítání jara (velikonoce), loučení se zimou (posílání Morany po vodě), různorodé společné a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích, tvůrčí činnosti, slovesné, literární, dramatické apod., podněcující tvořivost a nápaditost

Kompetence činnostní a občanské : Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.

V. Očekávané výstupy : Záměrně se soustředit, udržet pozornost, rozpoznat odlišnosti v detailech, sluchem rozlišovat slova, počáteční slabiky, rozlišit chutě, vůně, zápachy. /PSY/

Navrhované činnosti : hry a činnosti zaměřené na doplňování chybějících částí obrázku, na řešení labyrintu, společenské hry – pexeso, domino; sluchové hry, grafomotorická cvičení a pracovní listy, aktivity zaměřené na cvičení různých forem paměti (mechanické, logické, obrazné, pojmové), hry a činnosti zaměřené na poznávání geometrických tvarů a manipulace s nimi

Kompetence k řešení problémů : Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.

VI. Očekávané výstupy : Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.). /INT/

Navrhované činnosti : kooperační činnosti ve dvojicích, ve skupinách, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sblížení dětí

Kompetence sociální a personální : Je schopno chápat, že se lidé různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

VII. Očekávané výstupy : Vyjednávat s dětmi i s dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (spolupracovat při činnostech, být ostatním partnerem), chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážít si jejich práce a úsilí. /SOC/

Navrhované činnosti : spontánní hry a činnosti ve skupinách, hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tématické hry seznamující dítě s různými druhy práce lidí,...), aktivity zaměřené na spoluvytváření smysluplných pravidel soužití ve třídě.

Kompetence činnostní a občanské : Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce a úsilí druhých.

VIII. Očekávané výstupy : Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte. /ENV/

Navrhované činnosti : činnosti zaměřené na pozorování a poznávání změn v přírodě, demonstrační obrázky, skupinové konverzace, pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystému (les, zahrada, louka apod.), experimenty a prožitkové činnosti

kompetence k učení : Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.

Rizika :

- omezování samostatnosti dítěte k individuálním potřebám dětí a zásadám zdravého životního stylu
- nerespektování rozdílných tělesných a smyslových předpokladů a pohybových možností jednotlivých dětí
- špatný jazykový vzor
- příliš racionální, hotový a uzavřený výklad světa
- nevhodné vzory a modely chování (netaktní komunikace, nedostatek sociálního citění a tolerance, necitlivé vztahy a postoje okolí)
- soustředění pozornosti pouze na verbální formy komunikace
- nedostatek estetických a etických podnětů a příležitostí k jejich kultivovanému prožívání a vyjádření
- jednotvárná, málo rozmanitá nabídka činností, málo podnětné, pestré a málo obměňované prostředí, nebo prostředí nepřehledné, neupravené, neuspořádané, s nadbytkem hraček a věcí

Doporučená nabídka podtémat, která mohou být zpracována v TVP PV :

- ☐ Když jaro ťuká na vrátka
- ☐ Jaro v trávě
- ☐ Jaro na zahradě
- ☐ Hody, hody doprovody – svátky jara velikonoce

(Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc březen.)

8. TÉMA : „Objevujeme svět kolem nás“

Pedagogický záměr : Seznamovat děti se světem kolem sebe, poznávat, chápat a porozumět sobě samému i všemu kolem, zákonitostem v přírodě, poskytnout dětem vzdělávací nabídku v přirozené posloupnosti a jednoduchosti tak, aby byla pro dítě smysluplná a obohacující.

Cílová skupina : děti zpravidla od 3 do 7 let

Charakteristika tematického bloku : V tomto projektu se děti postupně seznámí s domácími zvířaty, volně žijícími zvířaty a jejich mláďaty, jaký mají pro nás užitek. Posílíme dětskou zvědavost, zájem dětí a radost z objevování. Budeme pozorovat život hmyzu a

brouků v trávě, poznávat a pojmenovávat nejznámější druhy hmyzu (brouky, mravence, komáry,...). Zaměříme se na důležitost třídění odpadu a barevnou symboliku sběrných odpadových nádob, prakticky odpad třídít, seznámit se svátkem „Den Země“. Děti se budou seznamovat s některými dopravními prostředky, s jejich významem pro člověka, s účelem a místem pohybu, budou poznávat některé dopravní značky, chápat úlohu semaforu a seznamovat se s pravidly bezpečnosti účastníka v silničním provozu (reflexní vesta, bezpečnostní pásy, bezpečnostní sedačka,...), navštíví dopravní hřiště v Bohosudově. V posledním týdnu se děti budou seznamovat se svátkem čarodějnic formou pohádek a pohádkových příběhů, budou se podílet na přípravě a realizaci společných akcí - „Čarodějnický rej“.

Časová organizace : zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky

Dílčí cíle :

- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí. /BIO/
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností. /BIO/
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické). /PSY/
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.). /PSY/
- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získávání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti). /PSY/
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem. /INT/
- Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí. /SOC/
- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit. /ENV/

I. Očekávané výstupy : Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou. /BIO/

Navrhované činnosti : zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení), tanečky, hudebně pohybové hry, reakce na smluvený signál, hry s padákem, míčem.

Kompetence k učení : Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.

II. Očekávané výstupy : Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.). /BIO/

Navrhované činnosti : jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

Kompetence k učení : Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

III. Očekávané výstupy : Projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film. /PSY/

Navrhované činnosti : činnosti a hry zaměřené na manipulaci s knihou, prohlížení a „čtení“ knížek, aktivity zaměřené na poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů; námětové hry, spontánní hry a činnosti.

Kompetence komunikativní: Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, atp.)

IV. Očekávané výstupy : Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího). /PSY/

Navrhované činnosti : spontánní hry, estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové aj.), tématické hry a činnosti, výlety do okolí (tématické, turistické, poznávací)

Kompetence činnostní a občanské : Dokáže rozpoznat a využívat své silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.

V. Očekávané výstupy : Ve známých a opakujících se situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování. /PSY/

Navrhované činnosti : hry a činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné – námětové hry, spontánní činnosti, společenské hry, manipulační činnosti, dramatické a improvizace činnosti

Kompetence sociální a personální : Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

---

VI. Očekávané výstupy : Chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené. /INT/

Navrhované činnosti : hry a činnosti podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří), hry a přirozené modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého, četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením (bajky,...), výtvarné a pracovní činnosti

Kompetence k řešení problémů : Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

VII. Očekávané výstupy : Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivita), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se tak chovají). /SOC/

Navrhované činnosti : demonstrační obrázky, hry a činnosti zaměřené na procvičování prosociálních vztahů a používání při hodnocení piktogramů, divadelní představení, dramatizační chvíle, tvůrčí činnosti a kooperativní činnosti zaměřené na poznávání, příprava oslav „Čarodějnického reje“

Kompetence činnostní a občanské : Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění,

---

VIII. Očekávané výstupy : Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.). /ENV/

Navrhované činnosti : praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi- praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami - „Recyklohraní“, činnosti zaměřené na pozorování, kognitivní činnosti, práce s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií, rozhovory

Kompetence sociální a personální : Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla a přizpůsobí se jim.

Rizika :

- absence či nedostatek řízených pohybových aktivit vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- časově i obsahově nepřiměřené využívání audiovizuální popř. počítačové techniky, nabídka nevhodných pořadů (nevhodná volba, či časté a dlouhodobé sledování pořadů televize, videa apod.)
- zahlcování podněty a informacemi bez rozvíjení schopnosti s nimi samostatně pracovat
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu a vnímá jako násilí
- nedostatečně psychosociálně „bezpečné“ prostředí, neautentické, s nedostatkem porozumění a tolerance
- nevšímavost k nevhodné komunikaci a jednání mezi dětmi, přehlížení nežádoucího chování některých dětí, schématické řešení konfliktů bez zjišťování příčin jejich vzniku
- užívání abstraktních pojmů, předávání „hotových“ poznatků

Doporučená nabídka podtémat, která mohou být zpracována v TVP PV :

- ☐ Zvířata a jejich mláďata – u babičky na dvoře
- ☐ Za zvířátky do lesa a na pole
- ☐ Dopravní prostředky a bezpečnost na silnicích (duben měsíc bezpečnosti)
- ☐ Svátek planety Země
- ☐ Čarodějné dovádění

(Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc duben.)

9. TÉMA: „Když všechno kvete“

Pedagogický záměr : Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem , s živou i neživou přírodou, vést děti k poznávání a chápání bezprostředního okolí dítěte a okolního světa, nabízet dětem smysluplnou a zajímavou nabídku vzdělávacích aktivit, které jsou pro dítě přirozené.

Cílová skupina : děti od 3 do 7 let

Charakteristika tematického bloku : V tomto projektu se budou děti seznamovat s funkcí rodiny. S využitím svátku maminek budeme nadále prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny, procvičovat časové pojmy. Pomocí básní a říkadel budou děti procvičovat a zdokonalovat výslovnost a kultivovaný projev. Budou si všimát kvetoucí přírody a seznamovat se základními podmínkami, které potřebují rostliny k růstu, s názvy některých zahradních a lučních rostlin(např.bylinek), budou se seznamovat s tím, že stromy jsou živé a rozlišovat listnaté a jehličnaté stromy. Budou sluchově rozlišovat zvuky, tóny; zrakově tvary, znaky; rozlišovat vůně, chutě; vnímat hmatem. Na vycházkách a turistických vycházkách budou děti vnímat krásu jarní přírody. Pozorování přírody budou děti motivovat pro prožitkové učení, pro tvoření různými výtvarnými technikami a materiály. Zaměříme se na barvy, tvary, určování, pojmenování, třídění a orientaci. Příroda plná barev bude předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních, hudebních a pěveckých činností. Děti se budou také dále seznamovat s důležitostí knihy v našem životě – kniha je průvodce životem.

Trénováním sportovních a pohybových dovedností se budou děti připravovat na sportovní akci našeho města, na „Klokánka“.

Časová organizace : zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky

Dílčí cíle :

- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti. /BIO/
  - Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních. /PSY/
  - Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu. /PSY/
  - Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla). /PSY/
  - Rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat. /PSY/
  - Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách. /SOC/
  - Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.). /INT/
  - Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy. /ENV/

I. Očekávané výstupy : Mít základní poznatky o sobě, rodině, životě a činnostech člověka, má pozitivní vztah ke své rodině, pochopit, že každý má v rodině svou roli, podle které je třeba se chovat. /SOC,ENV/

Navrhované činnosti : námětové hry a činnosti, běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, hry v rolích, rozhovory o rodině – komunikativní kruh, manipulační činnosti, výtvarná tvoření – dárek pro maminku, konstruktivní činnosti, hudebně pohybové hry

Kompetence sociální a personální : Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

II. Očekávané výstupy : Ovládat koordinaci oko, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např.tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji. /BIO/

Navrhované činnosti : výtvarné a pracovní činnosti (lepení, stříhání, malování, kreslení, vymalovávání), manipulační činnosti, omalovánky, pracovní a grafomotorické listy, výroba dárečku pro maminku

Kompetence k učení :Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadání práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.

III. Očekávané výstupy : Pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno, projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, formuluje otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat. /PSY/

Navrhované činnosti : společné diskuse a rozhovory, hry se slovy a slovní hádanky, vyprávění podle obrázků, obrázků posloupnosti, prohlížení knížek, činnosti zaměřené na práci s různým druhem knih, činnosti a příležitosti, které seznamují s různými sdělovacími prostředky

Kompetence komunikativní : Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.

IV. Očekávané výstupy : Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího), postupovat a učit se podle pokynů. /PSY/

Navrhované činnosti : hry a činnosti na procvičení postřehu, smyslové hry, kooperativní činnosti, skupinové i individuální výtvarné hry a činnosti, námětové hry, doplňování chybějící části obrázku – postřehové činnosti, zdravotně a relaxačně zaměřené činnosti

Kompetence k řešení problémů : řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.

V. Očekávané výstupy : Chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, méně, stejně, první, poslední apod.). /PSY/

Navrhované činnosti : hry a činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství, apod.) a jejich smysluplné praktické aplikace, individuální a skupinové činnosti

Kompetence k učení : pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

VI. Očekávané výstupy : Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory. /PSY/

Navrhované činnosti : námětové hry, činnosti a hry zajišťující spokojenost a radost, dramatizace, manipulační hry a činnosti podle instrukcí a vzoru, sebehodnocení a samostatné rozhodování, hry na téma rodiny a přátelství, komunitní kruh, rozhovory, diskuze

Kompetence sociální a interpersonální : Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

VII. Očekávané výstupy : Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti; dodržovat herní pravidla, spolupracovat, být ostatním partnerem a rozvíjet je ve sportovních aktivitách. /INT, BIO, SOC/

Navrhované činnosti : tělovýchovné činnosti a sportovní aktivity v tělocvičně ZŠ, na městském stadioně, na školní zahradě, pohybové hry a improvizace, kooperační činnosti; účast na olympiádě „Klokánek“, námětové a turistické vycházky

Kompetence sociální a personální : Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat a uzavírat kompromisy.

VIII. Očekávané výstupy : Pomáhat pečovat o okolní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, živé tvory), všimnout si nepořádku a škod a upozornit na ně./ENV/

Navrhované činnosti : pěstitelské činnosti, prožitkové hry a činnosti, sběr přírodnin a hry s nimi, hry zaměřené na práci s encyklopediemi, četba a poslech příběhů, výtvarné a pracovní činnosti, prožitkové aktivity, pozorování přírody a počasí, pokusy a experimentování, demonstrační obrázky, třídění odpadu a činnosti zaměřené na ochranu Země.

Kompetence k řešení problémů : Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady) využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.

Rizika :

- nedostatečně připravené prostředí, nedostatečné vybavení náčiním, nářadím popř. nedostatečné využívání vybavení a další možnosti
- omezený přístup ke knížkám

- málo příležitostí a prostoru k experimentaci a exploraci a samostatnému řešení konkrétních poznávacích situací
- nedostateční motivace dětí k jejich sebevyjádření a sebeuplatnění
- časté organizování soutěživých činností a podporování nezdravé soutěživosti
- ironizování a znevažování úsilí dítěte
- převaha zprostředkovaného poznávání světa (obraz, film)

Doporučená nabídka podtémat, která mohou být zpracována v TVP PV :

- ☐ Maminka má svátek
- ☐ Květy jara
- ☐ Stromy a já
- ☐ Kniha - studnice moudrosti
- ☐ Sportujeme rádi (příprava na sportovní olympiádu - „Klokánek“)
- ☐ Co známe z dopravy (příprava na dopravní soutěž - „Dopraváček“)

(Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc květen.)

IV. „Žluté léto už je tady, přišlo i k nám do zahrady.“

10. TÉMA : „Co už všechno víme:

Pedagogický záměr : Vést děti k rozvoji poznávání, chápání a přemýšlení o sobě samém i okolní přírodě, společnosti a světě. Zprostředkovat dětem seznámení s jinými rasami a národy, poznávat odlišnosti. Získávat povědomí o planetě Zemi a vesmíru. Seznamovat se s některými exotickými zvířaty a mořskými živočichy, s jinými ekosystémy, ve kterých tato zvířata žijí. Seznamovat s pravidly bezpečného chování při letních a prázdninových sportovních činnostech.

Cílová skupina : zpravidla děti od 3 do 7 let

Charakteristika tematického bloku : Blížíce se konec školního roku nám přinese mnoho zábavy a radosti. Soutěžemi a hrami oslavíme svátek dětí. Povíme si o planetě Zemi a rasách lidí, které na ni žijí. Budeme poznávat jejich charakteristické znaky a jejich kulturu a řeči, kterými se ve světě hovoří. Děti se budou seznamovat s tím, jak vypadá vesmír kolem planety Země a jak vypadá naše Slunce a některé planety sluneční soustavy. Budeme poznávat některá exotická zvířata a děti budou mít možnost se seznámit a některými mořskými živočichy a charakteristikou mořské vody. Pohovoříme o nebezpečích, se kterými se mohou setkat během prázdnin. Budeme se loučit s předškoláky, kteří budou pasováni na školáky. Letní období a počasí nám umožní většinu činností přenášet na zahradu a do přírody, budeme tak mít větší prostor pro rozvoj fyzické zdatnosti. Budeme se seznamovat s charakteristickými znaky letního období a porovnávat je s ostatními ročními obdobími.

Časová organizace : zpravidla 1 měsíc, podle volby učitelky

Dílčí cíle :

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí. /BIO/
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu. /PSY/
- Vytváření základů pro práci s informacemi. /PSY/
  - Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit. /PSY/
  - Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností, vnímat lidi s jejich odlišnostmi tělesnými, rasovými, poznávání jiných kultur. /SOC, ENV/
  - Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností planetou Zemí a vesmírem. /ENV/
  - Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu radosti z objevování) /PSY/
  - Vytvářet elementární povědomí o širším přírodním prostředí, poznávat exotická zvířata, mořské živočichy a ekosystémy, ve kterých žijí. /PSY, ENV/
  - Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými. /INT/

I. Očekávané výstupy : Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby vyhledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem), rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných neohrožovalo zdraví a bezpečí. /BIO/

Navrhované činnosti : hry a činnosti směřující k prevenci úrazů, spontánní hry, námětové hry, demonstrační obrázky

Kompetence činnosti a občanské : Dbát na osobní zdraví a bezpečí svoji druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

II. Očekávané výstupy : Vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru apod.)/ENV/

Navrhované činnosti : činnosti a hry zaměřené na poznávání života, jiných etnických skupin (rasy), poznávání světových ekosystémů a jiných živočichů (exotická zvířata, mořští živočichové), hry a činnosti s obrázky, výtvarné a pracovní činnosti, námětové hry, spontánní činnosti, kognitivní aktivity, vyprávění, rozhovory, objevování, činnosti s počítačem a prožitkové aktivity

Kompetence komunikativní : Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Kompetence k učení : Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění, ve kterém žije.

III. Očekávané výstupy : Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair, zvládnout základní pohybové dovednosti, běžné způsoby pohybu v různém prostředí, posilovat radost z pohybu. /BIO,SOC/

Navrhované činnosti : společná oslava Dne dětí sportem, zábavnými činnostmi, tancem ve třídě i na školní zahradě, individuální sportovní a pohybové disciplíny, činnosti zaměřené na hrubou i jemnou motoriku, činnosti navozující radostnou atmosféru

Kompetence sociální a personální : Spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla a přizpůsobuje se jim.

IV. Očekávané výstupy : Učit se nová slova , aktivně je používat , ptát se na slova, kterým nerozumí, vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně formulovaných větách. /PSY/

Navrhované činnosti : artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, společné diskuze a rozhovory na dané téma („Moře a mořští živočichové“, „Exotická zvířata“), samostatný projev na určité téma, prohlížení encyklopedií a naučných knih, atlasů, map, ..., činnosti zaměřené na přednes a recitaci, dramatizace, improvizace a zpěv

Kompetence komunikativní : V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.

V. Očekávané výstupy : Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení, hodnotit svoje zážitky, říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo. /SOC, PSY, INT, ENV/

Navrhované činnosti : činnosti zaměřené na přípravu slavností – nácvik pásma na slavnostní šerpování, aktivity přibližující pravidla vzájemného styku a mravní hodnoty v jednání lidí, aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění, umožňující mu poznat rozmanitou kulturu

Kompetence k učení : Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích.

VI. Očekávané výstupy : Rozvíjet a osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, přírodě a ročním období, poznávat charakteristické znaky léta a jeho praktické ukázky v přírodě, chápat, že změny jsou přirozené. /PSY/

Navrhované činnosti : aktivity a hry zaměřené na poznávání léta, manipulační činnosti s obrazovým materiálem, prožitkové činnosti, experimentace, činnosti využívající lupy, záměrná pozorování, hudebně pohybové činnosti, výtvarné a pracovní činnosti

Kompetence k učení : Pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí.

VII. Očekávané výstupy : Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je. /INT/

Navrhované činnosti : vyprávění příběhů s mravním ponaučením a poučením o bezpečnosti, manipulace s obrázky posloupnosti na téma „Jak je to správně“, hry a činnosti zaměřené na kooperaci, námětové hry, spontánní aktivity, prosociální hry

Kompetence sociální a personální : Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.

Rizika :

- nevhodné prostory pro pohybové činnosti, nevhodná organizace z hlediska bezpečnosti dětí
- omezený přístup ke knížkám
- omezený prostor pro vyjádření a uplatnění představivosti a mimoracionálního poznávání
- jednání, které dítě pociťuje jako křivdu vnímá jako násilí
- prostředí, které nabízí málo možností ke spolupráci a komunikaci s druhým
- výběr a nabídky témat, která jsou životu dítěte příliš vzdálená, pro jeho vnímání a chápání náročná

Doporučená nabídka podtémat, která mohou být zpracována v TVP PV :

- ☐ Kamarádi z celého světa slaví svátek
- ☐ Planeta Země a Vesmír

- ☒ Exotická zvířata – jedeme do ZOO
  - ☒ Život v moři
  - ☒ Léto už je mezi námi
  - ☒ Hurá na prázdniny
  - ☒ Stanování v přírodě
  - ☒ Hraj si a dováděj, přitom však si pozor dej
- (Délka trvání tematického bloku je přibližně měsíc červen.)**

4 INTEGROVANÉ BLOKY jsou rozpracované do 10 TÉMATICKÝCH BLOKŮ v ŠVP PV.

Těchto 10 tematických bloků je dále rozpracováno p.učitelkami v třídních vzdělávacích programech (TVP PV)

Při tvorbě TVP PV p.učitelky uplatňují dovednosti a tvořivost, konzultují nové poznatky, sledují aktuální trendy, aby práce byla přínosná a smysluplná. Volí pro svou třídu konkrétní činnosti a prostředky k naplňování cílů, určují způsob realizace těchto činností, bloky se vzájemně prolínají, doplňují a p.učitelky je obohacují o různé akce. Při tvorbě mohou lépe a pružně reagovat při nenadálých nahodile vzniklých situacích a plánování jim tak přizpůsobovat.

Při plánování vzdělávací činnosti p.učitelky dále pracují s konkretizovanými očekávanými výstupy (KOVY), sledují dosahování klíčových kompetencí a volí vhodnou nabídku činností, která rozvíjí funkční gramotnost dětí, které odpovídají dané věkové skupině dětí na třídě.

6. 4 Nadstandardní aktivity v MŠ

- 1. Výukový program - spolupráce s DDM, seznámení s jednoduchými postupy při tvoření z hlíny, výroby keramických předmětů.**
- 2. Preventivní programy (besedy s policisty, hasiči,...)**
- 3. Plavecký výcvik pro starší děti**
- 4. Zájmové kroužky pro děti jejichž rodiče mají zájem (spolupráce s UJEP v Ústí nad Labem, BestStar Agenci, apod.)**
- 5. Logopedický program**
- 6. Návštěvy kulturních zařízení, divadla v MŠ**

Některé programy jsou realizovány v rámci celé školy, některé programy jsou určeny vybraným dětem ze všech tříd a některé programy jsou jen pro předškolní děti. Tyto doplňující programy nenarušují hlavní vzdělávací činnost v naší škole, ale smysluplně ji doplňují.

7. Evaluační systém

Cílem Evaluace a kontroly, je ověřovat a zlepšovat kvalitu veškeré činnosti včetně podmínek školy, odstraňovat nežádoucí návyky a neefektivní způsoby práce.

Evaluace je průběžný proces vyhodnocování stanovených cílů.

Fáze Evaluace :

- stanovení oblastí evaluace – co všechno se bude v mateřské škole sledovat, na které konkrétní oblasti se zaměříme
- stanovení technik evaluace – jakými metodami, nástroji budeme informace získávat
- stanovení časového plánu – kdy budeme hodnocení provádět, konkrétní termíny
- realizace evaluace – kdy a kdo provede zpracování informací, vyhodnocení a plán dalšího postupu

Vlastní hodnocení školy se bude zpracovávat v období tří školních roků.

Struktura vlastního komplexního hodnocení školy se zaměřuje na tyto oblasti :

1. naplňování cílů RVP PV, ŠVP PV
2. kvalita podmínek vzdělávání
3. způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
4. práce pedagogů, včetně sebereflexe
5. výsledky vzdělávání

Evaluace bude probíhat na úrovni školy a na úrovni tříd.

Na její realizaci se bude podílet zpravidla zástupkyně mateřské školy, pedagogický sbor, provozní zaměstnanci, rodiče a děti a ředitel školy.

7.1 Systém evaluace mateřské školy

CO budeme vyhodnocovat?	KDO bude za sběr informací odpovědný?	JAK (pomocí jakých nástrojů budeme sbírat informace?)	JAK ČASTO budeme provádět sběr informací?	KDO A KDY provede rozbor nasbíraných informací a stanoví plán kroků do budoucna?
ŠVP – integrované bloky, zpracování tematických celků a jejich naplňování	Pedagogové na jednotlivých třídách	-Pedagogická rada -Dotazníky či hodnotící listy týdenního plánu	Zpravidla na konci integrovaného bloku, nejméně 1x ročně na konci školního roku	Pedagogové na jednotlivých třídách na konci školního roku
Podmínky vzdělávání : věcné a životospráva	Statutární zástupkyně	Prohlídka prostor a vybavení – záznamy, rozhovor s ostatními zaměstnanci, dotazníky pro rodiče i zaměstnance, porady, hospitace	2x – 3x ročně, průběžně	Statutární zástupkyně
Psychosociální podmínky	Statutární zástupkyně	Prohlídka prostor a vybavení – záznamy, rozhovor s ostatními zaměstnanci, dotazníky pro rodiče i zaměstnance, porady, hospitace	2x – 3x ročně, průběžně	Statutární zástupkyně
Organizace a řízení	Statutární zástupkyně	Prohlídka prostor a vybavení – záznamy, rozhovor s ostatními zaměstnanci, dotazníky pro rodiče i zaměstnance, porady, hospitace	2x – 3x ročně, průběžně	Statutární zástupkyně
Personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů	Statutární zástupkyně	Záznamy z hospitací a kontrol,prezenční listiny, anketa, dotazníky, rozhovory	Průběžně během roka	Statutární zástupkyně
Průběh vzdělávání : nabídka činností, formy a metody práce	Všichni pedagogové	Záznamy z třídních knih / hospitace	Zpravidla každý den či dle hospitací	Pedagogové na jednotlivých třídách a statutární zástupkyně
Výsledky vzdělávání: osobnostní růst dětí, projevy chování, úroveň schopností a vědomostí, pokroky dětí	Všichni pedagogové	Průběžné záznamy postřehů, pravidelné záznamy o dětech, rozhovory s rodiči,hodnoc. výsledků činností, analýza vzděl.	Průběžně, záznamy dětí cca 2x do roka + průběžně během roku	Pedagogové na jednotlivých třídách
Profesní růst pedagogů	Statutární zástupkyně	Účast na DVPP, samostudium, kvalita práce , hodnot. pohovory	Zpravidla minimálně 1x za rok	Statutární zástupkyně

7. 2 Hodnocení vzdělávacích a vývojových pokroků dětí

Pedagog průběžně sleduje rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvlášť a důležité informace dokumentuje, vyhodnocuje.

Tyto záznamy jsou zcela důvěrné a přístupné pouze pedagogům v mateřské škole a rodičům.

- Hodnocení směrem k dětem provádíme průběžně, hodnotíme jednotlivé děti a jejich pokroky, úspěchy i nezdary.
- Každé dítě má vytvořenou svou složku, kam jsou průběžně písemně zaznamenávány vzdělávací a vývojové pokroky dítěte. U všech dětí se zaměřujeme a písemně zaznamenáváme pokroky v učení směrem ke konkretizovaným očekávaným výstupům, prostřednictvím plnění a osvojování si klíčových kompetencí a funkčních gramotností. Průběžně jsou zaznamenávány zajímavé postřehy, zejména v čem je dítě nadané a naopak, v jaké oblasti potřebuje pomoci.
- Záznamy o dětech jsou důvěrným materiálem, který slouží pedagogům k další práci, ale také jako podklad ke konzultaci s rodiči a pro jejich informovanost. V průběhu školního roku jsou rodičům zveřejněny konzultační dny, kde se projednávají vzdělávací výsledky a vývojové pokroky jednotlivých dětí. Pro děti s odkladem školní docházky je vypracován individuální vzdělávací plán na základě závěru a výsledků z vyšetření Pedagogicko psychologické poradny nebo Speciálního pedagogického centra (vždy je nutné, aby zákonný zástupce poskytl zprávu z odborného vyšetření třídním učitelkám). Je to závazný pracovní materiál, který vzniká na základě spolupráce mezi pedagogy, zákonným zástupcem a pracovníky PPP nebo SPC. Dalším podkladem je průběžné pozorování dítěte a pedagogické posuzování a hodnocení úrovně dílčích funkcí v jednotlivých oblastech vývoje a následné stanovení vhodných metod a postupů při práci s dítětem. Aktualizované údaje o dětech získané v průběhu výchovně vzdělávacího procesu slouží jako zpětná vazba. Tyto materiály se stávají východiskem pro další efektivnější práci s dětmi.

8. Seznam použité literatury

1. *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 1. 2018*
2. *Školní vzdělávací plán pro předškolní vzdělávání „Barevná školka plná pohybu, aneb chceme si v naší školce hrát, vše poznávat a prožívat“ ze školního roku 2016/17 platný od 1. 9. 2016*
3. *Manuál k přípravě školního vzdělávacího programu*
4. *Metodika práce s dětmi s narušenou komunikační schopností na metodickém portálu RVP PV 2016/17*
5. *Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění vyhlášky č.270/2017 Sb. Provedených vyhláškou č 416/2017 Sb.*